

3836

مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

حسین علیہ السلام کی کتب فروش بازار کشمیر لاہور۔

رَفِیْعُ الْعِظَمِ

۲۹۳
احادیث قد

تعداد جلد ۱۰۵ ۷۶ جلد باہتمام قادر بخش پرنٹر کے

مطبع و مکتبہ رشیدیہ
دست سلطان لاہور مطبوعہ

الحمد لله رب العلمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على رسول محمد وآله وأصحابه وأتباعه أجمعين إلى يوم الدين أما بعد فهذه فائدة جلية وموعظة بليغة وهي منتخبة من التوراة التي كلم الله تعالى بها مع موسى بن عمران عليه السلام

الموعظة يقول الله عز وجل عَجِبْتُ لِمَنْ أَيْقَنَ بِالْمَوْتِ كَيْفَ يَفِرُّ
 ميعزانه خدای عزوجل عجب میکنم کسی را که یقین دارد بموت چگونه خوش شود
 وَعَجِبْتُ لِمَنْ أَيْقَنَ بِالْحِسَابِ كَيْفَ يَجْمَعُ الْمَالَ وَعَجِبْتُ لِمَنْ
 عجب میکنم کسی را که یقین دارد بحساب چگونه فراهم آورد مال را و عجب میکنم کسی را که
 أَيْقَنَ بِالْقَبْرِ كَيْفَ يَضْحَكُ وَعَجِبْتُ لِمَنْ أَيْقَنَ بِزَوَالِ الدُّنْيَا كَيْفَ
 که یقین دارد بقبر چگونه میخندد و عجب میکنم کسی را که یقین دارد بدور شدن دنیا چگونه

يُطْمِئِنُّ إِلَيْهَا وَعَجِبْتُ لِمَنْ أَتَقَنَّ بِقَاءِ الْأُخْرَى وَنِعْمَ الْكَفِّ
 ابراهیم میگردد و باو و عجب میکنم کسی را که یقین دارد به باقی بودن آخرت و نعمتی که آن بگوید
 يَسْتَرِيهِ وَعَجِبْتُ لِمَنْ هُوَ عَالِمٌ بِاللِّسَانِ جَاهِلٌ بِالْقَلْبِ وَعَجِبْتُ لِمَنْ
 رحت می یابد و عجب میکنم کسی را که او عالم است بزبان و نادان است بر دل و عجب میکنم کسی را که پس
 هُوَ مُظْهِرٌ بِالْمَاءِ وَغَيْرِ طَاهِرٌ بِالْقَلْبِ وَعَجِبْتُ لِمَنْ اشْتَغَلَ بِعُيُوبِ النَّاسِ
 او را که دروغ شده است با آب و ناپاک است بر دل و عجب میکنم کسی را که می بردازد و بجهای مردا
 وَهُوَ غَافِلٌ عَنْ عُيُوبِ نَفْسِهِ وَعَجِبْتُ لِمَنْ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَعَلَى مَطْلَعِ عَلَيْهِ
 و او غافل است از عیبهای نفس خود و عجب میکنم کسی را که میداند که برانند او تمام آگاه است بر
 كَيْفَ يَعْصِيهِ وَعَجِبْتُ لِمَنْ يَعْلَمُ أَنَّهُ يَمُوتُ وَيَدْخُلُ فِي الْقَبْرِ وَحْدَهُ
 چگونه بفرمانی کند او را و عجب میکنم از کسی که میداند که برانند خواهد مرد و بگردد در آید و تنها او
 وَيَحْسَبُ وَحْدَهُ كَيْفَ يَسْتَأْنِسُ بِالنَّاسِ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 و حساب کرده شود تنها او چگونه الفت گیرد ببردان میفرماید خدای تک نیست مجبور
 حَقًّا حَقًّا مُحَمَّدٌ عَبْدِي وَرَسُولِي يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى شَهِدْتُ نَفْسِي
 راست است محمد بنده من و فرستاده من است میفرماید خدایا گواه میکنم نفس خود را
 لِنَفْسِي أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَحْدِي لَا شَرِيكَ لِي وَحَمَّدٌ عَبْدِي وَ
 برای خود باینکه نیست مجبور بحق بجز من یگانه ام نیست شریکی مرا و محمد بنده من و
 رَسُولِي مَنْ لَمْ يَرْضَ بِقَضَائِي وَلَمْ يَصْبِرْ عَلَى بِلَائِي وَلَمْ يَشْكُرْ
 فرستاده من است کی که خوشنود و نبارش بجز من و شکایت نشود بر بلاء من و سپاس نکند
 عَلَى عَمَائِي وَلَمْ يَقْنَعْ بِعَطَائِي فَلْيَطْلُبْ رِأْسَ سَوَائِي وَمَنْ أَصَحُّ حَرَمًا
 بر نعمتهای من و قناعت نکند بر داده من پس بجزد رب سواي من و کسی که نگاه دارد اندام خود
 عَلَى الدُّنْيَا فَكَأَنَّمَا سَاحَطًا عَلَى وَمَنْ أَشَدُّ بَعْصِيَّةً فَقَدْ شَكَانِي وَمَنْ
 بر دنیا پس گواهم کرد غضنک بر من و کسی که شکایت کرد ببعیبتی پس برانند شکوه کرد از او کی
 دَخَلَ عَلَى عَنِّي فَمَوَاضِعُ لَهُ مِنْ أَجْلِ عَنَائِهِ ذَهَبَ تِلْكَ أَدِينُهُ وَمَنْ لَمْ
 در آید بر تو انگر نه پس تو واضع کرد او را بسبب تو انگری او میرود و حصه دین او و کسی که بجز خدا

وَجَهَنَّمَ عَلَىٰ مِثْقَتَيْنِ فَمَا نَاخِذُهَا بِمَا بَلَّغْتُ وَمِمَّنْ كَسَبَ عَودًا

روی خود را بر مرد و پس گویا گرفت نیزه جنگ میکند پس و کسی که هست چوب را

عَلَىٰ قَبْرِ فَمَا نَاهِدُهُ كَعَبْقِي بَيْدَا وَمِمَّنْ لَّمْ يَمَالْ مِنْ آيِنٍ يَأْكُلُ لَمْ يَأْكُلْ

بر قبر پس گویا که انداخت کعبه مرا بهشت خود و کسی که پروانه دارد و از گنجی خورد و پروانه کنم

مِنْ آيِنٍ يَأْكُلُ لَمْ يَأْكُلْ فِي جَهَنَّمَ وَمِمَّنْ لَمْ يَكُنْ فِي الزَّيَادَةِ فِي دِينِهِ

که از کلام در خانه در آرم او را در دوزخ و کسی که نباشد در زیادت در دین خود

هُوَ فِي نَقْصَانٍ وَمِمَّنْ كَانَ فِي نَقْصَانٍ فَلَمْ يَكُنْ خَيْرًا لَهُ وَمِمَّنْ عَلِمَ

پس او در نقصان است و کسی که باشد در نقصان پس موت بهتر است او را و کسی که عمل کند

عِلْمًا أَوْ رُبَّهُ اللَّهُ تَعَالَىٰ عَلَيْهِ مَا لَمْ يَعْلَمْ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ

میداند نصیب کند او را خدایتعالی علم چیزی که نمیداند میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم

مَنْ فَعَلَ اسْتَغْنَىٰ وَمِمَّنْ تَرَكَ الْحَسَنَاتِ اسْتَرْحَ وَمِمَّنْ اجْتَنَبَ الْحَرَامَ

هر که فاعل است گرد خود را غنی شد و هر که ترک کرد حسنات استرح و کسی که کنار گرفت از حرام

اخْتَصَرَ دِينَهُ وَمِمَّنْ تَرَكَ الْغَيْبَةَ طَهَّرَتْ مَحَبَّتُهُ وَمِمَّنْ اعْتَزَلَ عَنِ النَّاسِ

خاص کرد دین خود را و کسی که ترک کرد غیبت را طهارت محبت او و کسی که گوشه گزید از مردم

سَلِمَ مِنْهُمْ وَمِمَّنْ قَلَّ كَلَامُهُ كَمَلَتْ عَقْلُهُ وَمِمَّنْ رَضِيَ بِالْقَلِيلِ فَقَدْ رُفِقَ

سالم شد از آنها و کسی که کم است کلام او کامل شود عقل او و کسی که راضی است با کمی پس بر او رفق کرد

إِعْتِمَادًا بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَمِمَّنْ رَضِيَ بِالْقَلِيلِ مِنَ الرِّزْقِ فَقَدْ رَضِيَ بِاللَّهِ

اعتماد خود را بر خدای عزوجل و کسی که راضی است با کمی از رزق پس راضی است با خدا

عَنْهُ بِالْقَلِيلِ مِنَ الْعَمَلِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ مَا تَعْلَمُونَ لَا تَعْلَمُونَ

از او کم از کار میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم آنچه میدانید آنچه نمیدانید

فَلَيْفَ تَطْلُبُ مَا لَا تَعْلَمُونَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ إِذَا قُنِيتَ

پس چگونه میخواهی آنچه نمیدانی میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم هرگاه فکرتی

عَمْرَكَ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا فَمَتَى تَطْلُبُ الْجَنَّةَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ

عمر خود را در جستجوی دنیا پس کلام و وقت بجوی بهشت را میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم

کَمَلَتْ عَقْلُهُ
وَمِمَّنْ رَضِيَ بِالْقَلِيلِ
وَمِمَّنْ رَضِيَ بِالْقَلِيلِ

مَنْ أَصْبَحَ حَرِيصًا عَلَى الدُّنْيَا لَمْ يَزِدْهُ مِنَ اللَّهِ إِلَّا بَعْدًا وَفِي الدُّنْيَا
 كسی که صبح کرد حرص کثرتان بر دنیا زیادده نمیشود او را از خدا اگر دوری و دور دنیا
 إِلَّا كَذًا وَفِي الْآخِرَةِ إِلَّا جَهْدًا وَلَزِمَ اللَّهُ تَعَالَى قَلْبُهُ عَمَّا لَا يَنْقُطُ
 مگر نه در آخرت مگر مشقت و لازم کند خدا اینها دل او را از آنچه بریده نشود
 عَنْهُ أَبَدًا وَشَغْلًا لَا يَفْرُغُ مِنْهُ أَبَدًا وَقَفَرًا لَا يَنْتَابِعُ عَنْهُ أَبَدًا
 از او همیشه و شغلی که فراغ نشود از او همیشه و دور میشی که نرسد غفلتش همیشه
 يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ كُلُّ يَوْمٍ يَنْقُصُ مِنْ عَمَلِكُمْ وَأَنْتُمْ
 میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم هر روز کم میشود از عمو و تو
 لَا تَتَّبِعُونِي وَيَأْتِي كُلُّ يَوْمٍ رِزْقُكَ وَأَنْتَ لَا تَحْجُزُ فَلَا بِالْقَلِيلِ تَقْنَعُونَ
 نندانی و می آید بر روز رزق تو و تو شکر او نمیکنی پس نه بکم قناعت نمیکنی و
 لَا بِالْكَثِيرِ تَشْبَعُونَ يَقُولُ اللَّهُ يَا بَنِي آدَمَ مَا مِنْ يَوْمٍ جَدِيدٍ إِلَّا وَأَيَّتُكَ
 نه بر بسیاری میریشوی میفرماید خدا ای پسر آدم نیست روزی نو که می آید ترا
 مِنْ عِنْدِي رِزْقُكَ وَمَا مِنْ لَيْلَةٍ جَدِيدَةٍ إِلَّا وَأَيَّتُكَ الْمَلَائِكَةُ مِنْ
 از نزد من روزی نو و نیست شبی نو که می آید ترا فرشتگان از
 عِنْدِكَ يَجْعَلُ قَبِيحَةً تَأْكُلُ رِزْقِي وَتُعْصِيَنِي وَأَنْتَ تَدْعُوهُ وَاسْتَجِبُ
 نزد تو بگاری زشت میخوری روزی من و گناه میکنی و تو دعای میکنی من قبل میکنم
 لَكَ خَيْرٌ إِلَيْكَ نَازِلٌ وَشَرٌّ صَاعِدٌ فَعِمَّ الْمَوْتُ الْإِنْسَانَ وَشَرُّ الْعِبَادَاتِ
 برای تو خیر من بسوی است فرود آید و بدی تو بالا رفته پس بهتر عملی من و بد بنده توئی
 تَسْأَلُنِي فَأَعْطِيكَ وَأَسْتَرْعِيكَ سَوْءٌ بَعْدَ سَوْءٍ وَفِي حَتْمٍ بَعْدَ
 سوال میکنی پس عطا میکنم ترا و می پویشم عیب ترا بدی بعد بدی و در حتمت بعد
 قَبِيحَةٍ وَأَسْتَحْيِي مِنْكَ وَلَا أَسْتَحْيِي مِنْهُ وَتَسْأَلُنِي وَتَذَكَّرُ
 زشت و شرم میدارم از تو و شرم نمیکنی از من و فراموش میکنی مرا و یاد داری
 خَيْرِي وَتَخَافُ النَّاسَ وَتَأْمَنُ مِنِّي وَتَخَافُ مِنْهُمْ وَتَأْمَنُ مِنْهُمْ
 غیر مرا و میترسی از مردمان و ایمن باشی از من و میترسی از ایشان و ایمن باشی از ایشان

يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ لَا تَكُنْ مِمَّنْ يَطُوعِي التَّوْبَةَ بِطَوَالٍ
 میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم مباش از آنکه میچند توبه را بدیاری
 الْأَمَلِ وَيَرْجُوا الْآخِرَةَ بَعِيرًا عَمَلٍ وَيَقُولُ قَوْلَ الرَّاهِدِينَ وَ
 امید و امید میدارند آخرت را سوانی عمل و میگویند قول زاهدان
 يَعْمَلُ عَمَلِ الْمُنَافِقِينَ إِنْ أُعْطِيَ كَمْ يَقْنَعُ وَإِنْ مَنَعَ كَمْ يُصْبِرُ يَا مَعْ
 میکند کار منافقان اگر داده شوند قناعت میکنند و اگر نداده شوند صبر میکنند میفرماید
 بِالْخَيْرِ وَلَا يَفْعَلُهُ وَيَنْتَهِي عَنِ الشَّرِّ وَلَا يَنْتَهِي عَنْهُ وَيَحِبُّ الصَّالِحِينَ
 بخیر میکند آنرا و منع میکند از بدی و باز نمی آید از او دوست دارد نیکوکاران را
 وَلَكِنَّ مِنْهُمْ فِئَصٌ لِلذَّيْبِ وَهُوَ مِنْهُمْ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي
 و نیستند از ایشان و دشمن دارند گناهکاران را و حال آنکه هستند از ایشان میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم
 مَا مِنْ يَوْمٍ جَدِيدٍ بَدَأَ الْأَوَّلَ الْأَرْضَ تَخْطِطُكَ وَيَقُولُ يَا بَنِي آدَمَ تَشْهَدُ
 نیست روزی نو مگر که زمین خطاب میکند ترا و میگوید ای پسر آدم بروی
 عَلَى ظَهْرِي وَمَصِيرُكَ فِي بَطْنِي وَتَضْحَكُ عَلَى ظَهْرِي وَتَبْكِي
 بر پشت من و بازگشت تو در درون من هست و میخندد بر پشت من و غمناک میشی
 فِي بَطْنِي وَتُفْجِعُ عَلَى ظَهْرِي وَتَعْتَابُ فِي بَطْنِي يَا بَنِي آدَمَ أَنَا بَيْتُ لَوْحِي
 در شکم من و خوش میگردی بر پشت من و رنج خواهی خواهی شنید در شکم من ای پسر آدم منم خانه تهنیتی
 وَأَنَا بَيْتُ الْوَحْشَةِ وَأَنَا بَيْتُ الظُّلْمَةِ وَأَنَا بَيْتُ الطُّهْرَانِ وَأَنَا بَيْتُ الْكُفَا
 و منم خانه وحشت و منم خانه تاریکی و منم خانه خوار و منم خانه گزدها
 وَالْحَيَاتِ فَأَعْمُرْنِي وَلَا تَحْرُبْنِي يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ لَا تَكُنْ
 واران پس آباد کن مرا و خراب مکن مرا میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم بنا فریدم شما را
 لَا سَتَكُنْكُمْ مِنْ قَلَةٍ وَلَا لَا نَسْ كُمْ مِنْ وَحْشَةٍ وَلَا لَا سَتَكُنْكُمْ
 تا که زیاد شویم بشما از اندکی و نه برای آنکه الفت گیرم بشما از رسیدگی و نه برای آنکه فریاد سازیم
 عَلَى أَمْرِ عَجَزْتُ عَنْهُ وَلَا لِأَجَلِ مَنْفَعَةٍ وَلَا لِدَفْعِ مَضَرَّةٍ بَلْ خَلَقْتُكُمْ
 بر کاری که عاجز شدم ازان و نه برای نفعی و نه برای دور کردن رنجی بلکه آفریدم شما را

لَتَعْبُدُونَنِي وَتَشْكُرُونِي وَتَسْجُدُونِي بِكَرَّةٍ وَأَصِيلًا وَلَوْ أَن
 تا که بپرستید مرا و شکر کنید مرا و بپا کنید مرا هیچ و شکر و سجد
 اُولَکُمْ وَآخِرُکُمْ وَحَیْکُمْ وَمِیْتِکُمْ وَصَغِیرُکُمْ وَکَبِیرُکُمْ وَحَرُکُمْ وَ
 اولان شما و آفران شما و زندگان شما و مردمان شما و خوردان شما و بزرگان شما و آزادان شما و
 عِبَدُکُمْ وَالْأَسْکَمُ وَجَنَکُمْ أَجْمَعَتُمْ عَلٰی طَاعَتِی لِمَا رَدِّیْ فِیْ مَلْکِیْ فَقَالَ
 و عظامان شما و آدمیان شما و چنان شما جمع شوید بر بندگی من زیاد و بشود و در
 ذَرَّةٍ وَلَوْ أَن اُولَکُمْ وَآخِرُکُمْ وَحَیْکُمْ وَمِیْتِکُمْ وَصَغِیرُکُمْ وَکَبِیرُکُمْ
 ذره و اگر آنکه اولان شما و آخران شما و زندگان شما و مردمان شما و خوردان شما و بزرگان شما
 وَحَرُکُمْ وَعِبَدُکُمْ وَالْأَسْکَمُ وَجَنَکُمْ أَجْمَعَتُمْ عَلٰی مَعْصِیَتِی لَقَصُرَ
 و از اطمینان شما و بندگان شما و آدمیان شما و چنان شما جمع شوید بر نماندن من از شما
 مِنْ مَلْکِیْ مُشْقَالٌ ذَرَّةٌ وَمَنْ جَاهِدْ فَإِنَّا یُجَاهِدُ لِنَفْسِیْ اِنَّ اللّٰهَ
 از بادشاهی من یک ذره و هر که ریاضت کند پس بر این نیست که ریاضت میکند برای لغو خود
 لَغْنِیْ عَنْ الْعُلَمَیْنِ یَقُولُ اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ یَا عِبْدَ الدِّیْنَارِ
 بر اینست که نیازیست از جهانیان میفرماید خدای عزوجل ای عظامان و دینار
 وَاللّٰهُ اَهِمَّ اِنِّیْ مَا خَلَقْتُ کُمْ الدُّنْیَا اِلَّا لِتَاکُلُوْا فِیْهَا رِزْقِیْ وَ
 و درم و بدستیکه من نیافریدم برای شما دینار را مگر برای آنکه بخورید در آن روزی من
 تَلْبَسُوْا فِیْهَا ثِیَابِیْ وَتَعْرِفُوْا فِیْهَا عَلٰی فَاخِذْتُ مَلْکِیْ فِیْ جَعَلْتُ لِقَوْمِیْ
 بپوشید در آن جامههای من و بشناسید در آن کار مرا پس گرفتید کتاب برای آنکه بدانید آنرا
 لِحْتِ اَقْدَامِکُمْ وَاخِذْتُ الدُّنْیَا وَجَعَلْتُهَا قَوْفُورُکُمْ وَرَسْمُکُمْ وَرَفْعُ
 زیر قدمهای خود و گرفتید دینار و گردانید آنرا بر بالای سرهای خود پس بلند ساختید
 بَیوتِکُمْ وَخَفَضْتُ بَیوتِیْ وَالْأَسْکَمُ بَیوتِکُمْ وَاَوْحَشْتُ بَیوتِیْ فَلَا
 خانههای خود را دیت ساختید خانههای مرا و افشاد گرفتید خانههای خود و وحشت نهادی من بر بندگان شما
 عِبْدَ اَحْرَارًا یَا عِبْدَ الدِّیْنَارِ اِنْ مِثْلَکُمْ کَالْقُبُوْرِ الْخَصِصَةِ تَرَى
 بندگان آزاد و نیکوکار ای عظامان دنیا بدستیکه مثل شما مانند گورهای چون کرده است دیده میشود

از بادشاهی من یک ذره

ظَاهِرُهَا مَلِيحًا وَبَاطِنُهَا قَبِيحًا يَا بَنَ آدَمَ كَمَا لَا يُضَيِّقُ الْمَصْبَاحُ

ظاهر آن نیکین و خوب و باطن آن زاریون و زشت ای پسر آدم همچنانکه روشنی شمع به چراغ
فَوْقَ الْبَيْتِ عَنْ ظُلْمَةٍ دَاخِلَةٍ فَكَذَلِكَ كَلَامُكُمْ مَعَ أَفْعَالِكُمْ

بالای خانه از تاریکی اندرونی پس همچنین است کلام شما با کارهای شما
الرَّدِيَّةِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنَ آدَمَ إِنِّي لَمَّا خَلَقْتُكُمْ عَبَثًا

که نامر و هست میفرماید خدای عز و جل ای پسر آدم بدستی که من نیافریدم شما را بیفایده
وَلَا جَعَلْتُكُمْ سُدًّا وَلَا أَنَا يُعَافِلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ وَانْكُمْ لَنْ تَنَالُوا مَا

و نگردانیدم شما را مانع و نیستم غافل گز آنچه میکنید و تحقیق شما نیابید آنچه
عِنْدِي إِلَّا بِالصَّبْرِ عَلَى مَا يَكْرَهُونَ فِي طَلَبِ رِضَائِي وَالصَّبْرُ

نزد من است مگر بصیر کردن بر آنچه زیبون میدارید آنرا در طلب رضای من و صبر کردن بر
طَاعَتِي أَيْسَرُ عَلَيْكُمْ مِنْ خَرِّ النَّارِ وَعَذَابُ الدُّنْيَا أَيْسَرُ عَلَيْكُمْ

بندگی من آسان تر است بر شما از گرمی آتش و عذاب دنیا آسان تر است بر شما
مِنْ عَذَابِ الْآخِرَةِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنَ آدَمَ كُلُّكُمْ صَبَالٌ إِلَّا

از عذاب آخرت میفرماید خدای عز و جل ای پسر آدم همه شما گمراهید مگر امید که
مِنْ هَدْيَةٍ وَكُلُّكُمْ مُرِيضٌ إِلَّا مَنْ شَفِيتُهُ وَكُلُّكُمْ فَقِيرٌ إِلَّا

کسیکه راه نایم او را و همه شما بیمارید مگر کسیکه شفا دهم او را و همه شما محتاجید
مِنْ أَعْنِيَةٍ وَكُلُّكُمْ هَالِكٌ إِلَّا مَنْ أَيْجَتُهُ وَكُلُّكُمْ مُسِيءٌ

کسیکه بی نیاز کنم او را و همه شما میرنده اید مگر کسیکه خلاصی دهم او را و همه شما بد کننده اید مگر
مِنْ عِصْمَتِهِ فَتَوَلَّوْا إِلَى آخِرَتِكُمْ وَلَا تَهْتَكُوا أَسْرَارَكُمْ عِنْدَ مَنْ لَا يَخْفَى

کسیکه نگاهدارم او را پس باز گردید بسوی رحمت ترین خود و در پیر وای خود را نزد کسی که پوشیده نماند
عَلَيْهِ أَسْرَارُكُمْ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنَ آدَمَ لَا تَلْعَنُوا الْخُلُقَيْنِ

بر دی را زانی شما میفرماید خدای عز و جل ای پسر آدم لعنت نکنید خلق را
فَتَرْجِعَ اللَّعْنَةُ عَلَيْكُمْ يَا بَنَ آدَمَ اسْتَقَامَتْ سَمَوَاتِي فِي طَوْلِهِ

چرا که باز می آید لعنت بر شما ای پسر آدم استاده اند آسمانهای من در هوا

وَلَا عَمْدَ بِأَسْمٍ مِنْ سَمَائِي وَلَا يَسْتَقِيمُ قُلُوبُكُمْ بِالْفِ مَوْعِظَةٍ
 بغير ستون بیرکت نامی از سماجانی من و حکم نمی ایستد دلها بی شما هزار پندی
 مِنْ كِتَابِي يَا أَيُّهَا النَّاسُ كَمَا لَا تَلِينُ الْحَجَرُ فِي الْمَاءِ كَذَلِكَ
 از کتاب آتین ای مردمان همچنانکه نرم نمی شود سنگ در آب همچنان
 لَا يَغْنَى الْمَوْعِظَةُ لِلْقُلُوبِ الْقَاسِيَةِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
 بی نیاز نمیکند نصیحت برای دلهای سخت میفرماید خدای عزوجل
 يَا بَنِي آدَمَ كَيْفَ لَا تَحْتَسِبُوا عَنِ الْحَرَامِ وَلَا اكْتَسَابِ الْأَثَامِ
 ای پسر آدم چگونه پرهیز نمیکنید از حرام و نه از کردن گناهان
 وَلَا تَخَافُونَ الْبَيْرَانَ وَلَا تَتَّقُونَ مِنْ غَضَبِ الرَّحْمَنِ
 و ترسید از دوزخ و ترسید از غضب خدا
 فَلَوْلَا مَشَاحُجُ رُكْعٍ وَأَطْفَالُ رُضْعٍ وَبَهَائِمُ رَعٍ وَشَبَابُ خَمٍّ
 پس اگر نباشند مشاحج رکوع و کودکان و کودکان شیر خوارگان چهار پان چرندگان جوانان یازمندان
 بَجَلَّتِ السَّمَاءُ عَلَيْكُمْ حُدَيْدًا وَالْأَرْضُ صَفْصَفًا وَالْقَرَابُ
 برانیز گردانیده میشد آسمان بالای شما آهن و زمین هموار و زمین
 رَمَادًا وَلَا أَنْزَلْتُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ قَطْرَةً وَلَا أَنْبَتُ مِنَ الْأَرْضِ
 خاکستر و نفرستادمی بر شما از آسمان یک قطره و نمی رویشیدم از زمین
 لَكُمْ حَبَّةَ وَبُصْبُ عَلَيْكُمْ الْعَذَابُ صَبًّا يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
 برای شما یک دانه و ریخته شود بر شما عذاب ریختنی میفرماید خدای عزوجل
 يَا بَنِي آدَمَ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ آيَةً فَإِنْ كُنْ
 ای پسر آدم تحقیق آمد شمارا راستی از پروردگار شما آخرت پس بدیدید شمارا
 لَمْ تَحْسِنُوا إِلَّا لِمَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكُمْ وَلَمْ تَصِلُوا إِلَّا مَنْ وَصَلَكُمْ وَ
 نیکی نکردید مگر برای کسی که نیکی کرد بشما و پیوسته نکردید مگر کسی که پیوسته کرد بشما و
 لَمْ تَتَكَلَّمُوا إِلَّا مَنْ كَلَّمَكُمْ وَلَمْ تَطْعَمُوا إِلَّا مَنْ أَطْعَمَكُمْ
 سخن نکردید مگر بیکس که سخن گفت بشمارا و نخورانیدید مگر کسی که خورد بشمارا

وَلَمْ تَكْرُمُوا الْآمَنَ اَكْرَمَكُمْ فَلَيْسَ لَاحِدٍ عَلَى اَحَدٍ فَضْلٌ اِنْكَلَا
 واکرام نکردید مگر کسی را که اکرام کرد شما را پس نیست کسی را بر کسی افزونی جز اینست
 الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ الَّذِينَ يَخْسَوْنَ إِلَى مَنْ
 گروندگان آنانند که گرویدند بخدا و رسول او آنانکه نیکویی میکنند بیکدیگر
 اَسَاءَ إِلَيْهِمْ يَصِلُونَ إِلَى مَنْ قَطَعَهُمْ وَيَطْعَمُونَ عَلَى مَنْ اَحْرَمَهُمْ
 بدی کرد ایشان بیوستگی میکنند بیکدیگر قطع کرد ایشان و طعام میدهند کسی را که تا میسر کرد آنها
 وَيَأْمَنُونَ مَنْ خَانَ بِهِمْ وَكُلُّهُمْ مِنْ هَاجِرٍ وَأَكْرَمُوا مَنْ اَهْلَانِهِمْ
 وامن میدهند کسی را که خیانت کرد ایشان و همن میگویند کسی که هجرستانها را و اکرام کسی را که اهلانشان
 يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا الدِّينُ أَدْرُؤُكُمْ لَدَارَ
 میفرماید خدای عزوجل ای مردمان برائین دنیا خانه کسی است که نیست خانه
 لَهُ وَمَالٍ مَنْ لَا مَالَهُ وَبِهَا يَجْمَعُ مَنْ لَا عَقْلَ لَهُ وَبِهَا يَفْرَحُ
 برای او و مال کسی است که نیست، مالی برای او و بان چه میسر کسی که نیست بخت را و در آن خوشش
 مَنْ لَا يَقِينُ لَهُ وَعَلَيْهَا يَحْزَنُ مَنْ لَا تَوَكَّلَ لَهُ وَيَطْلُبُ
 کسی که نباشد یقین را و در آن حرص میکند کسی که نیست توکل را و میجوید
 شَهْوَاتِهِمْ مَنْ لَا مَعْرِفَةَ لَهُ فَمَنْ اخَذَ نِعْمَةَ زَائِلَةٍ وَحَيَوَةً
 شهواتهای آنرا کسی که نیست شناسایی را و در این بهره گرفت نعت زائله را و زندگانی
 مُنْقَطِعَةً وَشَهْوَةً فَانِيَةً فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَعَصَى رَبَّهُ
 بی بقا را و شهوت فانی را پس تحقیق ظلم کرد نفس خود را و عصیان کرد پروردگار خود را
 وَلَيْسَ اٰخِرَتُهُ وَغَرَّتْهُ حَيَاتُهُ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
 و فراموش کرد آخرت خود را و بفریفت او را زندگی او میفرماید خدای عزوجل
 يَا بَنِي آدَمَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ اَلَا تَفْكُمَا
 ای پسر آدم یاد کنید نعت مرا آنکه انعام کردم بر شما تا آخر ایت پس بچنانکه
 لَا تَهْتَدُونَ السَّبِيلَ اَلَا بِالذَّلِيلِ فَكَذَلِكَ لَا تَهْتَدُوا طَرِيقَ
 نمی یابید راه! مگر بدلیل پس بچنان نیاید راه

الْجَنَّةِ إِلَّا بِالْعِلْمِ وَكَمَا لَا يَجْمَعُونَ الْمَالَ إِلَّا بِالتَّعَبِ فَكَذَلِكَ
 بهشت را مگر ^{بعلم} و چنانکه جمع نتوانند کرد مال را ^{مگر} بسخی پس چنان
 لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا بِالْصَّبْرِ عَلَى الْعِبَادَةِ فَتَقَرَّبُوا إِلَى الْوُاقِلِ
 ندرا نیند ^{بهر بهشت} مگر بصبر بر بندگی پس نزدیکی جوئید بسوی من ^{و تو}
 وَاطْلُبُوا رِضَائِي بِرِضَاءِ الْمَسَاكِينِ فَإِنْ رِضَائِي لَا يَفَارِقُهُمْ حَرْفٌ
 و جوئید ^{رضاء مرا} برضاء مسکینان پس بدرستیکه ^{رضاء من جدا نیست از ایشان}
 عَيْنُ يُمُوسِي لِمَسْمَعِ مَا أَقُولُ وَالحَقُّ أَنَّهُ مِنْ تَكْرِرٍ عَلَى مَسْكِينٍ
 چشمزدگون ایموسی بشنو آنچه میگویم و تحقیق آنست که آنکه بزرگی جت بر مسکین
 حَشْرَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَى صُورَةِ الذَّرَّةِ تَحْتِ أَقْدَامِ النَّاسِ
 بر انگیزم او را روز قیامت بر صورت مورچه بخورد و زیر پایانی مردمان
 وَمَنْ تَعَرَّضَ لِهَيْثُكَ سِتْرٌ مَسْكِينٍ هَتَكَ سِتْرَهُ سَبْعِينَ
 و هر که متعرض شد برای دور کردن پرده مسکین ظاهر شود پرده او هفتاد بار
 وَمَنْ تَوَاضَعَ الْعَالِمُ رَفَقَةً فِي الدَّارَيْنِ وَمَنْ لَهَا مَوْصِلًا
 و هر که تواضع کرد عالم را رفیق او شود در دو جهان و هر که امانت کرد مؤمن را
 فَقَدْ بَارَزَنِي بِالْحَارِيَةِ وَمَنْ أَحَبَّ مُؤْمِنًا بِمَصَاحِفِهِ صَاحِبَةً
 پس تحقیق جنگ کرد با من بحاربه و هر که دوست داشت مؤمن را بمصافحه مصافحه کند
 الْمَلَكَةِ فِي الدَّارَيْنِ فِي الدُّنْيَا سِرًّا قِيَمَةً فِي الْآخِرَةِ جَهْرًا
 فرشته گان در دو جهان در دنیا پوشیده و در آخرت ظاهر
 قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ اطِيعُوا نِي بِقَدْرِ حَوَائِجِكُمْ إِلَى
 فرمود خدا تعالی ای سر آدم فرمان برید مرا بقدر محتاجی شما بطرف من
 وَأَعِصُونِي بِقَدْرِ صَبْرِكُمْ عَلَى النَّارِ وَتَزُودُوا لِلَّهِ بِقَدْرِ سَكُونِكُمْ
 و بفرمایان من بکند بقدر صبر شما بر آتش و توشه گیرید برای دنیا بقدر سکونت شما
 فِيهَا وَتَزُودُوا فِي الْآخِرَةِ بِقَدْرِ مَسْكِنِكُمْ فِيهَا وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى
 دران و توشه گیرید برای آخرت بقدر سکونت شما دران و نظر نکنید بسوی

جَالِكُمُ الْمُسْتَخِرَةُ وَأَمْرًا قَكُمُ الْحَاضِرَةُ وَذُنُوبِكُمُ الْمُسْتَوْرَةُ
 اچلبای مؤخره خود و زرقهای حاضره خود و گناهان پوشیده خود
 قُلْ شَيْءٌ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ وَلَوْ خِفْتُمْ مِنَ النَّارِ كَمَا خِفْتُمْ مِنْ
 بر چیز هلاک کننده است مگر وجه او تعالی و اگر ترسید از آتش همچنانکه میترسید از
 لِفَقْرٍ لَا غِنِيَّتَكُمْ مِنْ حَيْثُ لَا تَحْتَسِبُونَ وَلَوْ غِبْتُمْ فِي الْحَيَّةِ
 فقر براینه غنی سازم شما از آن حیثیتی که نمیدانید و اگر غیبت کنید در هیئت
 كَمَا دَرِغْتُمْ فِي الدُّنْيَا لَا سَعْدَ تَكُمُ فِي الدَّائِنِ وَلَا مَمِيَّتُوا لِقَوْلِكُمْ
 همچنانکه رغبته کردید و دنیا براینه نیکی دهم شما در هر دو جهان و مرده کنید و لهائی خود را
 لِحُبِّ الدُّنْيَا مِنْ زَوَالٍ هَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا بَنِي آدَمَ كَمَ
 برای دوستی دنیا از زوال آن فرمود خدای عزوجل ای پسر آدم چند
 مِنْ سِرَاجِ أَطْفَاءِ هَذَا الزَّيْتِ وَكَمْ مِنْ عَابِدٍ أَفْسَدَ الْعَجَبُ وَكَمْ مِنْ
 از چراغهاست که فرو می نشاندند آتش را و چند از عبادانند که بتباه کذایشان غرور و چند از
 فَضِيرٍ أَفْسَدَ الْفَقْرُ وَكَمْ مِنْ غَنِيٍّ أَفْسَدَ الْغِنَى وَكَمْ مِنْ صَحِيحٍ
 فقیرانند که بتباه کذایشان فقر و چند از اغنیانند که بتباه کذایشان غنا و چند از مستزنانند که
 أَفْسَدَ الْعَافِيَةُ وَكَمْ مِنْ عَالِمٍ أَفْسَدَ الْعِلْمُ يَا بَنِي آدَمَ زَارِعُونِي
 که بتباه کذایشان عافیت و چند از دانایان اند که بتباه کذایشان زراعت ای پسر آدم زراعت کنید
 وَرَاجِعُونِي وَاسْقُونِي وَعَامِلُونِي إِنَّ رِجْلَكُمْ عِنْدِي لَا عَيْنَ
 و رفع کنید مرا و آبیاری کنید مرا و عمل کنید بمن بدستی که رفع شان نزد من است که چشم
 زَاتٍ وَلَا أَذُنَ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبٍ بَشَرٍ وَلَا يَتَفَدَّ
 دیده و نه گوشی شنیده و نه گذشتند بر دل مردمی و نه خشم نشود
 خَرَّ أَتْنِي وَلَا يَنْقُصُ مُلْكِي أَنَا الْوَهَّابُ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
 خزانهای من و نه کم میشود ملک من منم بخشنده فرمود خدای عزوجل
 يَا بَنِي آدَمَ دِينُكَ حِمْلُكَ وَدَمُكَ فَإِنْ صَلَبَ دِينُكَ صَلَبَ حِمْلِكَ
 ای پسر آدم دین تست گوشت تو و خون تو پس اگر نیکو شد دین تو نیکو شد گوشت تو

وَدَمَكْ فَلَا تَكُنْ كَالْمُضْبَحِ يَضِيءُ لِلنَّاسِ وَيُحْرَقُ نَفْسُهُ

و خون تو پس بمایش مانند چوایی که نور میسازد بر دلمان و میوزد کند خود را
و آخِرِ حُبِّ الدُّنْيَا عَنْ قَلْبِكَ فَإِنِّي لَا أَجْمَعُ صَبْرًا وَحُبَّ الدُّنْيَا

و بیرون آورد دوستی دنیا از دل خود پس بپوشید من جمع نمیکند صبر را و دوستی دنیا را
فِي قَلْبٍ وَاحِدٍ أَبَدًا كَمَا لَا يَجْمَعُ الْمَاءُ وَالنَّارُ فِي إِنَاءٍ وَاحِدٍ أَبَدًا

در یک دل و آب و آتش در آن آوند واحد هرگز
و اَدْفُقُ يَنْقَسِكُ فِي جَمْعِ الرِّزْقِ فَإِنَّ الرِّزْقَ مَقْسُومٌ وَ الْحَرِيصُ

و نرم شو بنفس خود در گرد آوردن رزق پس در بیشک رزق قسمت کرده شده است و حریص
مُحْرَمٌ وَ الْفَخِيلُ مَذْمُومٌ وَ النِّعْمَةُ لَا تَدُومُ وَ الْأَجَلُ مَعْلُومٌ

محروم است و فخیل بخوار است و نعمت همیشه نمی ماند و موت معلوم است
وَ خَيْرُ الْحِكْمَةِ خَشْيَةُ اللَّهِ تَعَالَى وَ خَيْرُ الْغِنَى الْقَنَاعَةُ وَ خَيْرُ

و بهترین حکمت ترسیدن خدا تعالی است و بهترین غنا قناعت است و بهترین
التَّقْوَى وَ شَرُّ صِلَا حِكْمِ الْكُذْبِ وَ شَرُّ النَّصِيحَةِ الْهَمَمَةُ وَ مَا

پرهیزگاری است و بدترین صلاح شایسته دروغ است و بدترین نصیحت غمزه است و
رَبِّكَ بِظُلَامٍ لِّلْعَبِيدِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

پروردگار تو ظلم کننده بر بندگان فرمود خدای عز و جل ای ای مومنان
لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ وَلَمْ تَهْتَفُوا عَمَّا لَا تَهْتَفُونَ وَلَمْ

چرا میگوئید آنچه نمیکنید و چرا میگوئید از آنچه خود باز نمی آید و چرا
تَأْمُرُونَ بِمَا لَا تَعْمَلُونَ وَلَمْ يَجْمَعُونَ مَا لَا تَأْكُلُونَ وَ فِي التَّوْبَةِ

میفرمایید آنچه عمل نمیکنید و چرا جمع میکنند آنچه نمیخورید و از توبه
يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ تَخْرُجُونَ وَ عَامًا بَعْدَ عَامٍ يَنْتَظِرُونَ أَلَمْ

روزی بروز و سال بعد سال انتظار می کنید و سال سال انتظار می کنید
مِنْ الْمَوْتِ أَمَّا أَنْ يَأْتِيَكُمْ بَرَآءَةٌ مِنَ النَّارِ أَمْ تَحْقُقُلُونَ

از موت همان است یا پستیهای شما بر آتی از آتش است آیا ثابت کردید

الْقَوْرَ بِأَحْسَنِ أَمْرٍ أَنْظَرُكُمْ النِّعْمَةَ وَغَرَّكُمْ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى طُولُ
 رسیدن پیشتر آنکه نظر کنم شما بخت و بخت شایسته از خدا است و درانی سر
 الْأَمَالِ وَلَا يَغُرُّكُمْ الصُّخْرُ وَالسَّلَامَةُ فَإِنِ آتَاكُمْ مَعْلُومَةٌ فَأَنْتُمْ
 امید و نصیب شایسته و سلامت پس بر سستی که روز بامروز از نعمت بخت
 مَعْدُودَةٌ وَسِرَارُكُمْ مَكْشُوفَةٌ وَاسْتَارُكُمْ مَسْتُوكَةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا
 شمرده شده اند و پوشیده گهای شما ظاهر گردیده اند و پردای شما دریده اند پس بر سیر از خدا ای
 الْأَلْبَابِ وَقَدْ مَوَّأَا فِي أَيْدِيكُمْ لِيَأْبِينَ أَيْدِيكُمْ يَا بَنِي آدَمَ مَقْدَمُ
 خردا پیش بر رسیدن آنرا که در پیش شماست بر آنچه در پیش شماست ای پسر آدم مقدم آید
 عَلَى عِلْمِكُمْ فِي هَذِهِ غُرَّتْ مِنْ يَوْمٍ خَرَجْتُمْ مِنْ بَيْتِ أُمِّكُم وَقَدْ نَوَّأُ
 بر علم تو در میان کردن عمر تو از روزی که بیرون آیدی از شکم مادر خود و نزدیک شدی
 كُلَّ يَوْمٍ مِنْ قَبْرِكَ فَلَا تُكْرِكُوا حُطْبَ الَّذِي يَحْرِقُ نَفْسَهُ بِالْأَنفِ
 هر روز از قبر خود پس میباش مثل بیزی که میسوزد خود را با آتش و زور
 يَغْتَرِلُ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حَقًّا حَقًّا مُحَمَّدٌ عَبْدِي وَرَسُولِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى
 بجز آنکه گویی نیست معبودی مگر خدا حقا حقا محمد بنده من است و رسول من است فرمود خدا تعالی
 يَا بَنِي آدَمَ أَنَا مَلِكُكَ لَا أَرْوُلُ أَعْمَلُ بِمَا أَمَرْتُكَ وَأَنْتَ عَمَّا هَيْتُكَ حَتَّى
 ای پسر آدم پادشاه بیزولم عمل کن با آنچه فرمودم ترا و باز ای از آنچه باز دهم ترا
 أَجْعَلُكَ مَلِكًا لَا يَرْوُلُ يَا بَنِي آدَمَ أَنَا حَيٌّ لَا أَمُوتُ أَعْمَلُ بِمَا
 سازم ترا بلکه بی زوال ای پسر آدم منم زنده کنم عمل کن با آنچه
 أَمَرْتُكَ وَأَنْتَ عَمَّا هَيْتُكَ حَتَّى أَجْعَلُكَ حَيًّا لَا أَمُوتُ يَا بَنِي آدَمَ
 امر کردم ترا و باز آید از آنچه باز دهم ترا تا که سازم ترا زنده کنم ای پسر آدم
 أَنَا مَلِكُكَ إِذَا قُلْتُ لَشَيْءٍ كُنْ فَيَكُونُ أَطِيعْنِي فِيمَا أَمَرْتُكَ
 من آن پادشاهم که بگواه میگویم چیزی را شو پس میشود فرمان من ببرد و آنچه فرمودم ترا
 وَأَنْتَ عَمَّا هَيْتُكَ حَتَّى تَقُولَ لَشَيْءٍ كُنْ فَيَكُونُ يَا بَنِي آدَمَ إِذَا كَانَ
 و باز آید از آنچه باز دهم ترا که گویی مرغی ترا شو پس شود ای پسر آدم هرگاه باشد

قَوْلِكَ مَلِيحًا وَعَمَلُكَ قَبِيحًا فَأَنْتَ رَأْسُ الْمُنَافِقِينَ وَإِذَا كَانَ
 سخن تو نیکین و کار تو زشت پس تو سر منافقان هستی و هرگاه چه
 ظَاهِرُكَ مَلِيحًا وَبَاطِنُكَ قَبِيحًا فَأَنْتَ أَهْلُكَ أَهْلُ الْكَدِّ يَابْنَ أَدَمَ
 ظاهر تو نیکین و باطن تو زشت پس تو بلا کتر از همه مالکانی ای پسر آدم
 لَا يَدْخُلُ جَنَّتِي إِلَّا مَنْ تَوَاضَعَ لِعَظْمَتِي وَقَطَعَ نَهَارَهُ بِذِكْرِي
 داخل نشود در بهشت من مگر کسیکه تواضع کرد برای عظمت من و قطع کرد روز خود را بذكر من
 وَوَفَّى نَفْسَهُ مِنَ الشُّبُهَاتِ مِنْ أَجْلِ وَيُوَافِي الْغَرْبَ وَيُوَافِيهِ
 و بگذارد نفس خود را از شبهات برای من و برابر در آید و راست مسافر را و مدار کند
 الْفَقِيرَ وَيَرْحَمُ الْمَصَابَ وَيُكْرِمُ الْيَتِيمَ وَيَكُونُ لَهُ كَلَابُ الرَّحِمِ
 با فقیر و رحم کند مصیبت زده را و اگر آرم کند یتیم را و باشد مرا و امثل پدر رحمت کننده
 وَلَا أَمْرَ مِلْ كَالزَّوْجِ الشَّفِيقِ فَمَنْ كَانَ هَذِهِ صِفَتُهُ إِنْ دَعَانِي
 و برای سوره زنان مثل زوج شفیق پس هر که باشد این صفت او را اگر خواند مرا
 أَجَبْتُهُ وَأَرْسَلَنِي أَعْطِيَتْهُ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَابْنَ أَدَمَ
 قبول کنم او را و اگر سوال کرد مرا بپذیرم او را میفرماید خدای عزوجل ای پسر آدم
 إِلَيَّ كُمْ تَشْكُرُونِي وَإِلَيَّ كُمْ تَسْتَوِينِي وَإِلَيَّ كُمْ تَكْفُرُونِي وَمَا كُنْتُمْ
 تا چند شکر کنی مرا و تا چند فراموش کنی و تا چند ناسپاسی کنی مرا و نیست
 بِظُلَامٍ لِلْعَبِيدِ وَإِلَيَّ مَتَى تَسْتَخَفُّ بِكِتَابِي وَمِنْ رِزْقِكَ يَا بَيْتَكَ
 ظلم کننده برای بندگان و تا چند استخفاف کنی بکتاب مرا و رزق تو آید مرا
 مِنْ عِنْدِي وَإِلَيَّ مَتَى تَجِدُ رُبُوبِيَّتِي وَلَيْسَ لَكَ رَبٌّ غَيْرِي
 از نزد من و تا چند انکار کنی ربوبیت مرا و نیست برای تو پرورنده سوائی من
 وَإِلَيَّ كُمْ تَخْفَوْنِي وَلَمْ أَخْطُكْ فَأَظْمَضْتُ فَأَيُّمَا طَيْبٍ تَشْفِيكَ
 و تا چند میترسی از من و خوف نمیکند از تو پس چون مریض شوی پس کدام طیب بخوابد ترا
 دُونِي فَقَدْ شَكَوْتَنِي وَسَخَّطْتُ قَضَائِي فَيْكَ وَإِذَا الْمَجْدُ
 سوائی من پس شکیق گله کردی مرا و بیزار شدی از قضای من در تو و هرگاه نیاید

أَحَدُهُمْ قُوَّةَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ وَقَالَ أَنَا شَرٌّ وَلَسْتُ بِخَيْرٍ فَقَدْ جَدَّ

یکی از ایشان روزی سه روز و گفت من بدم و نیستم در بهتری پس تحقیق انکار کرد

نِعْمَتِي وَمَنْ ضَيَّعَ الزَّكَاةَ مِنْ مَالِهِ فَقَدْ اسْتَحَقَّ بِكَيْتَابِي

نعمت مرا و هر که ضایع کرد زکوة را از مال خود پس تحقیق استحقاق کرد کتاب مرا

وَإِذَا عَلِمَ لَوْفِقِ الضَّلَاةِ وَلَمْ يَفْهَمْ لَهَا فَقَدْ عَقَلَ عَنِّي وَ

و هرگاه دانست وقت غماز را و فارغ نیامد بر آن پس تحقیق غافل شد از من و

إِذَا قَالَ إِنِّي أَخَيْرُ مَنْ عِنْدِي وَالشَّرُّ مِنْ عِنْدِ ابْنِ لَيْسٍ فَقَدْ

برگاه گفت تحقیق نیست که از من است و بدی از نزد شیطان است پس تحقیق

جَحَدَ رُبُوبِيَّتِي وَجَعَلَ ابْنِ لَيْسٍ شَرِّكَائِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى

انکار کرد ربوبیت مرا و ساخت شیطان را شرک برائی من فرمود خدا تعالی

يَا بَنِي آدَمَ اصْبِرُوا وَتَوَاضَعُوا رُفْعَكَ وَاشْكُرْ لِي أَذْكُرْ وَاسْتَخْفِنِي

ای پسر آدم صبر کن و تواضع کن بلند سازم ترا و شکر کن مرا یاد کنم ترا و آفرینم ترا و پنهان کنم ترا

أَغْفِرْ لَكَ وَادْعُنِي اسْتَجِبْ لَكَ وَاسْأَلْنِي أُعْطِيكَ وَتَصَدَّقْ

همیامرزم ترا و بخوان ترا تا قبول کنم ترا و سوال کن از من تا دهم ترا و صدقه ده

لِي أَبَارِكَ لَكَ فِي رِزْقِكَ وَصِلْ بِرَحْمَتِكَ أَزِيدُ فِي أَجَلِكَ

برائی من تا بركت دهم ترا در رزق تو و وصله رحم خود کن تا زیاد کنم در عمر تو

وَاطْلُبْ مِنِّي الْعَافِيَةَ بِطَوْلِ الصَّحَةِ وَالسَّلَامَةِ فِي الْوَحْدَةِ

و بخواه از من آرام را بپلازی تندرستی و سلامت در وحدت است

وَالْإِخْلَاصُ فِي الْوَرَعِ وَالزُّهْدُ فِي التَّوْبَةِ وَالْعِبَادَةُ فِي الْعِلْمِ

و اخلاص در پرهیزگاری و زهد در توبه و عبادت در علم است

وَالْغِنَى فِي الْقَنَاعَةِ يَا بَنِي آدَمَ كَيْفَ تَطْمَعُ فِي الْعِبَادَةِ مَعَ الشَّيْخِ

و تو لنگری در قناعت است ای پسر آدم چگونه طمع کنی در عبادت با وجود شیخی

وَكَيْفَ تَطْلُبُ جَلَاءَ الْقَلْبِ مَعَ كَثَرَةِ النَّوْمِ وَكَيْفَ تَطْمَعُ فِي الْوَحْدَةِ

و چگونه میجویی روشنائی دل با وجود کثرت خفتن و چگونه طمع کنی در وحدت

مَنْ اللَّهُ تَعَالَى مَعَ خَوْفِ الْفَقْرِ وَكَيْفَ تَطْمَعُ فِي الْوَرَعِ مَعَ

از خدایتعالی با وجود خوف فقر و چگونه طمع کنی در پرهیزکاری با وجود

الْحَرَصِ عَلَى الدُّنْيَا وَكَيْفَ تَطْمَعُ فِي حُبِّ اللَّهِ تَعَالَى مَعَ حُبِّ الدُّنْيَا

حرص دنیا و چگونه طمع کنی در دوستی خدایتعالی با وجود دوستی دنیا

وَكَيْفَ تَطْمَعُ فِي مَرْضَاتِ اللَّهِ تَعَالَى مَعَ اخْتِقَارِ الْفَقِيرِ وَالْمُسْكِينِ

و چگونه طمع کنی در خوشنودی خدایتعالی با وجود حقیر داشتن فقیر و مسکین

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا أَيُّهَا النَّاسُ لَا عِقْلَ كَالْتَدْبِيرِ وَلَا وَرَعًا كَالْكَفِّ

فرمود خدایتعالی ای مردمان نیست عقلت مانند تدبیر و نیست زهدی مانند انزاد

عَنِ الْحَرَامِ وَالْأَذَى وَلَا حَبِيبَ أَرْفَعُ مِنَ التَّقْوَى وَلَا شَفِيعَ

از حرام و ایذا دادن و نیست دوستی آرام دهنده تر از تقوی و نیست شفاعت کننده

كَالتَّوْبَةِ وَلَا عِبَادَةَ كَالْعِلْمِ وَلَا صَلَاةَ كَالْإِمَامِ مَعَ الْخَشْيَةِ وَلَا فَرْجَ

بِقَوْلِ تَوْبَةٍ و نیست عبادتی مانند علم و نیست نمازی مگر با خوف و نیست فحشی

إِلَّا بِالصَّبْرِ وَلَا سَعَادَةً كَالْتَوْفِيقِ وَلَا قَرِينَ أَزِينَ مِنَ الْعَقْلِ

مگر بصبر و نیست سعادت قی مانند توفیق و نیست قریبی با نیست تر از عقل

وَلَا رَفِيقَ أَحْسَنَ مِنَ الْحِلْمِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ لَعْنَةُ

و نیست دوستی بهتر از حلم فرمود خدایتعالی ای پسر آدم لعنت بر جماعت

أَمَلَا قَلْبِكَ غِنَاءً وَبَارِكْ لَكَ زَرْقًا وَاجْعَلْ جِسْمَكَ رَاحَةً وَ

پر کن دل خود را بتوالتگری و بרכת هست برای تو در زرق و گردان جسم خود را خوش و

لَا تَغْضَلْ عَنْ ذِكْرِكَ فَاَمَلَا قَلْبَكَ فَقَرَّ وَبَدِكَ تَعَابًا وَصَدِّكَ هَمًّا

غافل مباش از ذکر پس پر کنم دل تو از فقر و بدن تو از سختی و سینه بتو از زنده و

وَعَمَّا وَجِسْمَكَ سَقَمًا وَدُنْيَاكَ عُسْرًا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى الْوَيْلُ

و غم و جسم تو از بیماری و دنیای تو از سختی فرمود خدایتعالی و ویل

لِكَيْشَفِ أَسْرَارِكَ وَالْقِمَّةَ تَتْلُو أَخْبَارَكَ وَالْكِتَابَ يَهْتِكُ أَسْئَلُكَ

ظاهر کند پندهای ترا و قیامت میخواند خبرهای ترا و کتاب میدرد پندهای ترا

وَإِذَا أَذْنَبْتَ ذَنْبًا صَغِيرًا فَلَا تُنْظِرْ إِلَى صَغِيرَةٍ وَلَكِنْ أَظْهَرِ
ویرگناه کنی گناه صغیره پس مگر بسوی خوردی او و لیکن بین
إِلَى مَعْصِيَةٍ فَإِذَا تَذَكَّرْتَ قَلِيلًا فَلَا تُنْظِرْ إِلَى قَاتِلِهِ وَلَكِنْ
بسوی گنهی غفائی او کردی و چون روزی دادمه شوی اندک سر بین بسوی اندکی آن و لیکن
أَنْظِرْ إِلَى مَنْ رَزَقَكَ إِيَّاهُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ لَا تَمْنُنْ
بین بسوی کسی که روزی او ترا آردا فرمود خدا ایستاد ای پسر آدم در این مثال
مَنْكِرِي فَإِنْ مَكَرِي أَخْفَى مِنْ رَبِّيبِ الثَّمَلِ عَلَى الصَّخْرِ الضَّمَاءِ
کرم من پس تحقیق مکر من پوشیده تر است از آواز رفتار مورچه بر سنگ سیاه
فِي اللَّيْلَةِ الظُّلْمَةِ يَا بَنِي آدَمَ هَلْ أَذْنَبْتُمْ فَرَأَيْتُمْ كَمَا أَمَرْتُكُمْ
در شب تاریک ای پسر آدم آیا ادا کرده اید فرائض مرا همچنانکه فرموده شما را
وَهَلْ وَسِعْتُمْ الْمَسَاكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَهَلْ أَحْسَنْتُمْ إِلَى مَنْ أَسَاءَ
و آیا فراخی کردید امسکینانرا بآموالی خود و آیا نیکی کرده اید بسوی کسی که بدی کرد
لَكُمْ وَهَلْ عَفَوْتُمْ مَنْ ظَلَمَكُمْ وَهَلْ وَصَلْتُمْ مَنْ قَطَعَكُمْ
و شما و آیا در گناه شتید از کسی که ظلم کرد شما را و آیا پیوند کرده اید با کسی که قطع کرد از شما
وَهَلْ أَصَفَّيْتُمْ مَنْ خَانَكُمْ وَهَلْ كَلَّمْتُمْ مَنْ هَاجَرَكُمْ وَهَلْ
و آیا چسبیده اید بکسی که خیانت کرد شما را و آیا کلام کردید بکسی که فرو گذاشت شما را و آیا
لَمْ يَتَّبِعُوا أَوْلَادَكُمْ وَهَلْ سَأَلْتُمُ الْعُلَمَاءَ عَنْ أَمْرِ دِينِكُمْ وَدُنْيَاكُمْ
ادب آموختید اولاد خود را و آیا سوال کردید علمای از کار دین خود و دنیا خود
فَإِنِّي لَا أَنْظِرُ إِلَى صُورِكُمْ وَلَا إِلَى مُحَاسِنِكُمْ وَلَكِنْ أَنْظِرُ
پس تحقیق من نظر نمیکنم بسوی صورتهای شما و نه بسوی خوبیهای شما و لیکن من
إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ وَأَرْضِي هَذَا الْخَصَالِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى
بسوی دلهای شما و اعمال شما و خوبترین است این خصلتها فرمود خدا ایستاد
يَا بَنِي آدَمَ أَنْظِرْ إِلَى نَفْسِكَ وَالْجَمِيعِ خَلْقٍ فَإِنْ وَجَدْتَ أَحَدًا
ای پسر آدم بنگر بسوی نفس خود و بسوی تمام خلق من پس اگر بیایی کسی را

عَلَيْكَ مِنْ نَفْسِكَ فَاصْرِفْ كَرَامَتَكَ إِلَيْهِ وَالْإِنْفَازِمَ
 تو از نفس خود بر صرف کن کرامت خود را بسوی او و اگر نیت کنی
 نَفْسِكَ بِالتَّوْبَةِ وَالْعَمَلِ الصَّالِحِ إِنْ كَانَتْ عَلَيْكَ نَفْسُكَ حَزِينَةً
 نفس خود را بتوبه و عمل شایسته اگر باشد بر تو نفس تو حزین
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَالثَّقُولَ اللَّهُ قَبْلَ
 ای گروه مومنان یاد کنید نعمت خدا را بر خود و بر سبب از خدا پیش از
 يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَيَوْمِ الْوَاقِعَةِ وَيَوْمِ الثَّخَابُنِ وَيَوْمِ الْحَاقَةِ
 روز قیامت و روز واقعه و روز ثخابن و روز الحاقه
 وَيَوْمَ كَانَتْ مَقَادِرُ الْخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ وَيَوْمَ لَا يُنْطَقُونَ
 و روزی که است مقدار او پنجاه هزار سال و روزی که سخن نگویند
 وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَدُونَ وَيَوْمَ الظَّامَةِ وَيَوْمَ الْصَّاخِرِ
 و ناذن داده شود تا این عذر کنند و روز قیامت و روزی که دران اوله
 وَيَوْمَ عَصَا مُوسَى قَطَعَتْ وَنَفْسُ لِقَبْرِ شَيْءٍ
 و روزی که ترش رویانیت لغت و روزی که بتواند بجس برای بجس قائم برانند
 وَيَوْمَ الدَّمْدَمَةِ وَيَوْمَ الزَّلْزَلَةِ وَيَوْمَ الْقَارِعَةِ فَاتَّقُوا اللَّهَ
 و روز عقوبت و روز جنباننده و روز قیامت پس بر سبب از خدا
 وَاقِعِ الْجِبَالِ قَبْلَ الصَّحَةِ وَالزَّلْزَلَةِ الَّتِي أَشْيَبَ مِنْ قَوْلِ الْإِبْرَاهِيمَ
 افکننده کوهها پیش از صحت و جنبش و برگاه که بر شود از گفتن او که
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى
 و میشد مثل آنکه گویند شنیدیم و عفرمانی کردیم فرمود خدا تعالی
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذَكَرًا كَثِيرًا يَا مُوسَى عَمْرَأَ
 ای گروه مومنان یاد کنید خدا را یاد کردنی بسیار ای موسی پسر عمران
 صَاحِبَ الْبَيَانِ اسْمِعْ كَلَامِي الْوَأَنَا الْوَأَنَا إِي لَنَا اللَّهُ الْمَلِكُ
 ای صاحب بیان بشنو کلام را و بخارنگ بدرستی که منم خطای پادشا

الَّذِينَ لَيْسَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَكَ تُرْجُمانٌ بِشَرِّ اِكْلِ الرِّبَا وَالْعَاقِبَةُ

وایان نیست میان من و تو ترجمانی خورده ربا را و بیرون
لَوْلَا ذِكْرُ بَعْضِ الرَّحْمَنِ وَمَقْطَعَاتِ النِّيرانِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى

یابن آدم ادا وجدت قساوة فی قلبك اوسقما فی بدنك

ای پسر آدم هرگاه بسیاری تو سخت دلی در دل خود یا بیماری در جسم خود
اَوْحَرْمَانَا فِی رِزْقِكَ فَاعْلَمْ اَنَّكَ تَكَلَّمْتَ قِمْلًا يَعْنِيكَ قَالُوا

یا ناامیدی در رزق خود پس بدان که تحقیق تو کلام کردی در آنچه کم نیست فائده دادن
اللَّهُ تَعَالَى يَابْنَ اَدَمَ لَا يَسْتَقِيمُ حَتَّى لَا يَسْتَقِيمَ قَلْبُكَ وَلَا يَسْتَقِيمَ

خدا تعالی ای پسر آدم مستقیم نشوی مگر مستقیم گشتی نبی در دل تو مستقیم
قَلْبُكَ حَتَّى لَا يَسْتَقِيمَ لِسَانُكَ وَلَا يَسْتَقِيمُ لِسَانُكَ حَتَّى

دل تو مدام که مستقیم گشتی نپذیرد زبان تو و مستقیم گشتی نپذیرد زبان تو تا که
تَسْتَحْيِي مِنْ رَبِّكَ وَاِذَا انْظَرْتَ فِي حُيُوبِ النَّاسِ لَيْسَتْ

شرم دارستی از پروردگار خود و چون دیدی در عیبهای مردمهای غرور کنی کرد
عُيُوبُكَ فَقَدْ اَرْضَيْتَ الشَّيْطَانَ وَاغْضَبْتَ الرَّحْمَنَ يَابْنَ اَدَمَ

عیبهای خود را پس تحقیق راضی کردی شیطان را و غضب آوردی خدا را ای پسر آدم
لِسَانُكَ اسْدَارَ اطْفِئَةِ اَهْلَكَ وَهَلَاكَ وَطَرَفِ لِسَانِكَ

زبان تو شربت اگر کشاده گذاری او را بپاک کند ترا و پاک تو در طرفت زبان است
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَابْنَ اَدَمَ اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

فرمود خدا تعالی ای پسر آدم بدست شیطان برای شما دشمنی است آشکارا
فَاتَّخِذُوْهُ عَدُوًّا فَاِنْ تَقُوا يَوْمَ الَّذِي تَخْشَوْنَ فِيْهِ اِلَّا اللَّهَ فَوْجًا

پس بگیرید او را دشمن پس ترسید از روزی که بر آن خشنود پس بترسید از خدا و بترسید از خدا و بترسید از خدا
فَوْجًا وَتَقُومُونَ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ صِفَا صِفًا وَتَقْرَأُونَ الْكِتَابَ

فوج و ایستید پیش خدا ایستاده صفت صفت و بخوانید قرآن را

حَرَفَا حَرْفًا وَتَسْلُونَهُمَا تَعْلَمُونَ سِرًّا وَجَهْرًا تَسْأَلُونَ الشُّعُونَ
 حرف حرف و پرسیده شود از آنچه میگوید پوشیده و ظاهر یکی روا کرده و غیر یکی نه
 الْجَنَانِ وَقَدْ أَفْدَكَ وَالْجَاهِمُونَ الْجَهَنَّمَ وَبَرْدًا وَرَدًا كَفَاكَ
 بسوی بهشت سوار سوار و گناهکاران بسوی دوزخ تشنگان تشنگان بر است شهرها
 مِنَ اللَّهِ وَعَدًا وَعَيْدًا فَإِنِّي أَنَا الرَّبُّ فَأَعْرِضُونِي فَأَقْصِدُونِي
 از خدا وعد و وعید پس بدست نیکم بروردگار پس بشناسید بر این قصد کنید مرا
 وَأَنَا الذَّمُّ فَأَشْكُرُ وَإِنِّي وَأَنَا الْغَفَّارُ فَأَسْتَغْفِرُ وَإِنِّي وَأَنَا الْقَصُودُ
 و منم نعت که عده پس شکر گوید مرا و منم بخشنده پس آمرزش خواهم از من و منم مقصود
 فَأَقْصِدُونِي وَأَنَا الْعَالِمُ بِالسِّرِّ أَفْأَحْذَرُونِي قَالَ اللَّهُ بَعْلُ
 پس قصد کنید مرا و منم دانایان پوشیدگیها پس برسد از من فرمود خداوند
 شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَاللَّهُ كُتِبَ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا
 شاهد است خدا بدست نیکمیت معبودی حق مگر او و فرشتگان و صاحبان علم در حال کمال
 بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ
 به عدل نیست معبودی حق مگر او است غالب محکم کار بدست نیکم دین نزد خدا
 الْإِسْلَامُ كَثِيرٌ كُلٌّ مُحْسِنٌ بِالْجَنَّةِ وَالسَّيِّئُ هَالِكٌ وَمَنْ عَرَفَ
 اسلام است بشارت ده بر نیکو کار را به بهشت و بدکار هالک است و بر که شناخت خدا را
 فَأَطَاعَهُ نَجَاهُ مَنْ عَرَفَ الشَّيْطَانَ فَصَاهُ سَلَمٌ وَمَنْ عَرَفَ
 پس فرمان برداری او کرد و برانده خدا و او را بر که شناخت شیطان را پس معرانی او کرد و سلامت یافت و بر که شناخت
 الْحَقَّ فَأَتْبَعَهُ آمَنَ وَمَنْ عَرَفَ الْآخِرَةَ فَطَلَبَهَا وَوَصَلَ إِلَى اللَّهِ
 راست را پس پیروی او کرد و امن یافت و بر که شناخت آخرت را پس جست او را رسید به بهشت خدا
 يَهْدِي مَنِ شَاءَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ إِذَا كَانَ اللَّهُ تَعَالَى
 راه میباید از آنرا که خواهد فرمود خود انتخاب ای پسر آدم هرگاه که هست خدا را
 قَدْ يَكْفُلُكَ بِالزَّرْقِ فَطُولُ أَهْتَامِكَ لِمَاذَا إِذَا كَانَ الْخَلْقُ
 که تحقیق صانع شد برای تو بر زرق پس درازی گوش تو برای صییت و هرگاه که هست پدید آرد

مراد از قصد
 بلکه در دل
 بخیرین هیچ کار
 یعنی مراد از ادب
 ۱۴

مَنْ حَقًّا فَاَبْلَحُ مَاذَا اَوَّانَ كَانَ اِبْلِيسُ عَدُوًّا فَالْغَفْلَةُ لِمَاذَا

از آسمان راست پس غفلت برای چیست و بزرگراه هست شیطان دشمن پس غفلت چراست
وَاِذَا كَانَ الْحِسَابُ وَالْمُرُورُ عَلَى الصِّرَاطِ حَقًّا فَاَلْجَمْعُ لِمَاذَا وَاِذَا كَانَا

و بزرگراه است حساب و گذشتن بر پل تحقیق پس انداختن الی آخره و بزرگراه است
عِقَابُ اللَّهِ تَعَالَى حَقًّا فَالْمَعْصِيَةُ لِمَاذَا وَاِذَا كَانَ تَوَابُ اللَّهِ تَعَالَى

عذاب خداست راست پس گناه برای چیست و بزرگراه است ثواب خدای تعالی
فِي الْجَنَّةِ حَقًّا فَالْاَسْتِرَاحَةُ لِمَاذَا وَاِذَا كَانَ كُلُّ شَيْءٍ بِقَضَائِهِ

در پیشگاه رحمت پس آرام و بزرگراه است بر چیز بقضای من
مَقْدُورًا حَقًّا فَاِذَا كَانَ السُّقُوطُ عَلَى مَا قَاتَلْتُمْ وَلَا تَقْرَبُوا مَا اَتَاكُمْ

قدر من پس سقوطان چراست تا افسوس نکنید بر آنچه فوت شد از شما خوش باشید پس شتاب
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ اُخْرِجُوا مِنَ الْاَرْضِ فَانَ الطَّرِيقُ بَعِيدٌ

فرمود خدای تعالی ای پسر آدم بیایید کن توبه پس بدرستی که راه دور است
بَعِيدٌ وَجَدَّ السَّفِينَةُ فَانَ الْبَحْرُ عَمِيقٌ عَمِيقٌ وَخَفِيفُ الْحَمَلِ

دور است و نرساز شسته را پس بدرستی که دریا ژرفست ژرفست و سبک در بار خود را
فَاِذَا الصِّرَاطُ دَقِيقٌ دَقِيقٌ وَاخْلَصِ الْحَمَلُ فَانَ النَّاقَةُ بِصِيرَتِهَا

پس تحقیق پل باریک است باریک است و خالص کن حمل را پس تحقیق صراط واثق و ثابت
وَاخْرِجُوا مِنْكُمْ اِلَى الْقَبْرِ وَفَرَحَكُ اِلَى الْبَزْرِانِ وَشَهْوَتُكَ اِلَى الْجَنَّةِ

و تا خبر کن خواب خود را تا قبر و خوشی خود را تا میزان و حرص خود را تا بهشت
وَرَا حَتَّكَ اِلَى الْاٰخِرَةِ لِيَا تَكُ اِلَى الْحَوْرِ الْعَيْنِ وَكُنْ لِيَا تَكُ

و آرام خود را تا آخرت برای ذات خود تا جوهر عین و باشی برای من تا چشم را
وَتَقَرَّبْ اِلَى مَا حَمَاهُ بِهِ الدُّنْيَا وَتَبْعُدْ مِنَ النَّارِ يَبْغِضُ الْفَجَّارُ

و نزدیکی جوئی بچیزی که دنیا را بپوشانید و دور باشی از آتش بدبختی بزرگواران
وَحُبُّ الْاَبْرَارِ فَانَ اللَّهُ لَا يُضَيِّعُ اَجْرَ الْحَسَنَاتِ يَابْنَ اَدَمَ كَيْفَ

و دوستی نیکوکاران پس تحقیق خدا اصل نمیگذارد نیکوکاران را ای پسر آدم چگونه

تَعَصُّونَنِي وَأَنْتُمْ تَحْرِغُونَ مِنْ حَرِّ الشَّمْسِ وَالرَّمْضِ وَإِنَّ

تا روزی که از من بگریزید و حال آنکه شما فریاد میکنید از گرمی آفتاب و سوزش و خشکی

جَهَنَّمَ لَهَا سَبْعُ طَبَقَاتٍ فِيهَا نِيرَانٌ يَأْكُلُ أَعْضَاءُ بَعْضٍ وَأُورِي

دوزخ را هفت طبقه در آنست آتش که بخورد بعضی از بعضی را و در

كُلِّ مِثْقَالِ سَبْعُونَ أَلْفَ وَادٍ مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ وَادٍ سَبْعُونَ أَلْفَ شَعْبٍ

بریکه از آن هفتاد هزار وادیت از آتش و در هر وادی هفتاد هزار شعب است

مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ شَعْبٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَدِينَةٍ مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ

از آتش و در هر یک شعب هفتاد هزار شهریت از آتش و در هر

مَدِينَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ قَصْرِ مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ قَصْرٍ سَبْعُونَ أَلْفَ دَارٍ

شهر هفتاد هزار قصر است از آتش و در هر محل هفتاد هزار در است

مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ دَارٍ سَبْعُونَ أَلْفَ بَيْتٍ مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ بَيْتٍ

از آتش و در هر خانه هفتاد هزار خانه است از آتش و در هر خانه

سَبْعُونَ أَلْفَ نَارٍ مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ نَارٍ سَبْعُونَ أَلْفَ تَابُوتٍ مِنَ النَّارِ

هفتاد هزار تابوت است از آتش و در هر جایی هفتاد هزار صندوق است از آتش

وَفِي كُلِّ تَابُوتٍ سَبْعُونَ أَلْفَ عَقْرَبٍ مِنَ النَّارِ وَعَلَى كُلِّ تَابُوتٍ سَبْعُونَ

و در هر صندوق هفتاد هزار کژدم است از آتش و بر هر صندوق هفتاد

أَلْفَ شَجَرَةٍ مِنَ الزَّقُومِ حَتَّى كُلَّ شَجَرَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ وَادٍ مِنَ النَّارِ

هزار درخت است از زقوم زیر هر درخت هفتاد هزار میخت از آتش

مَعَ كُلِّ وَادٍ سَبْعُونَ أَلْفَ سِلْسِلَةٍ مِنَ النَّارِ وَفِي كُلِّ سِلْسِلَةٍ سَبْعُونَ

با هر میخ هفتاد هزار زنجیر است از آتش و در هر زنجیر هفتاد

أَلْفَ ثَعْبَانٍ مِنَ النَّارِ طَوَّلُ كُلِّ ثَعْبَانٍ أَلْفَ ذِرَاعٍ وَفِي جُوفِ

هزار اژدها است از آتش و دانی هر اژدها هزار گز و در است

كُلِّ ثَعْبَانٍ بَحْرٌ مِنَ الْأَسْوَدِ وَلِكُلِّ عَقْرَبٍ سَبْعُونَ أَلْفَ ذَنْبٍ

هر اژدها دریائی است از مار سیاه و برای هر کژدم هفتاد هزار دم است

بِرِثْمٍ

مِّنَ النَّارِ وَطُولُ كُلِّ ذَنْبٍ سَبْعُونَ أَلْفَ ذِرَاعٍ وَفِي كُلِّ

ذَنْبٍ سَبْعُونَ أَلْفَ قِفَارٍ وَفِي كُلِّ قِفَارٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مِثْقَلٍ

مِّنَ السَّمِ الْأَحْمَرِ فَنَفْسِي أَحْلَفُ وَالطُّورُ وَكِتَابٌ مَّسْطُورٌ

رَقٍّ مَّشْهُورٌ وَأَبَيْتُ الْعَمُورَ وَالسَّقْفَ الْمَرْفُوعَ وَالْبَحْرَ الْمَسْجُورَ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ مَا خَلَقْتُ هَذِهِ النَّارَ إِلَّا لِكُلِّ

كَافِرٍ وَخَيْلٍ وَمَنَامٍ وَعَاقٍ أُولَ الَّذِينَ وَأَكُلُ الرِّبَا وَأَمَانِعُ الزُّكُوفِ

وَالزَّانِي وَجَامِعِ الْحَرَامِ وَمُودِي الْجَبَرَانِ لَا مَرْتَابَ لَهُ وَمَنْ

وَعَمَلٌ صَالِحٌ فَإِنْ حَمَلَهُ أَنْفُسُكَ يَأْخُذْكَ فَإِنْ لَا بَدَانَ ضَعِيفٌ

وَالسَّفَرُ بَعِيدٌ وَالْحِمْلُ ثَقِيلٌ وَالضَّرَاطُ دَقِيقٌ وَالنَّارُ تَلْفِظُ وَ

النَّادِي أَسْرَافِيلُ وَالْقَاضِي رَبُّ جَلِيلٍ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كَيْفَ رَغِبْتُمْ فِي الدُّنْيَا فَإِنَّهَا فَانِيَةٌ وَتَعَمَّرَ آئِلَةٌ

وَحَيَوَةٌ مُنْقَطِعَةٌ فَإِنْ عِنْدِي لِلطَّيْعِينَ الْجَنَانِ بَابُوهَا

وَنَزِدْكَ مِائِينَ قَطْعٍ شَوْهَدٌ بِرَحْمَتِي نَزِدْكَ مِائِينَ قَطْعٍ شَوْهَدٌ بِرَحْمَتِي

وَنَزِدْكَ مِائِينَ قَطْعٍ شَوْهَدٌ بِرَحْمَتِي نَزِدْكَ مِائِينَ قَطْعٍ شَوْهَدٌ بِرَحْمَتِي

الثَّانِيَةِ فِي كُلِّ جَنَّةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ رَوْضَةٍ مِنَ الرُّعْفَانِ وَفِي
 بشت اند در هر بهشت هفتاد هزار باغ است از روضان و در
 كُلِّ رَوْضَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَدِينَةٍ مِنَ التُّوَلُوءِ وَالْمَرْجَانِ وَفِي كُلِّ
 بر باغی هفتاد هزار شهر است از مروارید و مرجان و در
 مَدِينَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ قَصْرِ مِنَ الْيَاقُوتِ وَفِي كُلِّ قَصْرِ سَبْعُونَ
 شهر هفتاد هزار محفل است از یاقوت و در هر محفل هفتاد هزار
 دَارٍ مِنَ الزَّرْجَدِ وَفِي كُلِّ دَارٍ سَبْعُونَ أَلْفَ بَيْتٍ مِنَ الذَّهَبِ وَفِي
 خانه است از زبرجد و در هر خانه هفتاد هزار خانه است از زر و در
 كُلِّ بَيْتٍ سَبْعُونَ أَلْفَ دُكَّانٍ مِنَ الْفُضَّةِ وَفِي كُلِّ دُكَّانٍ سَبْعُونَ أَلْفَ
 بر خانه هفتاد هزار دکان است از سیم و در هر دکان هفتاد هزار
 مَائِدَةٍ وَعَلَى كُلِّ مَائِدَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ صَفْحَةٍ مِنَ الْجَوَاهِرِ وَفِي كُلِّ صَفْحَةٍ
 خوان است و بر هر خوانی هفتاد هزار صفحات است از جواهر و در هر صفحه
 سَبْعُونَ أَلْفَ نَوْءٍ مِنَ الطَّعَامِ وَعَلَى حَوْلِ كُلِّ دُكَّانٍ سَبْعُونَ أَلْفَ سِرِّرٍ
 هفتاد هزار رنگ است از طعام و بر گرد هر دکان هفتاد هزار تخت است
 مِنَ الذَّهَبِ الْأَحْمَرِ وَعَلَى كُلِّ سِرِّرٍ سَبْعُونَ أَلْفَ فَرَّاشٍ مِنَ الْحَرِيرِ وَ
 از زر سرخ و بر هر تخت هفتاد هزار فرشات است از ابریشم و
 الذِّي يَبَاجِ وَالْأَسْتَبْرَقِ وَعَلَى حَوْلِ كُلِّ سِرِّرٍ سَبْعُونَ أَلْفَ نَهْمَةٍ
 ویا و استبرق و بر گرد هر تخت هفتاد هزار بهریت است از
 مَاءٍ الْحَيَوَانِ وَاللَّبَنِ وَالْحَمْرِ وَالْعَسَلِ الْمُصَفَّى وَفِي وَسْطِ كُلِّ مَاءٍ
 آب حیات و شیر و شراب و شهد و عسل و در میان هر نه
 سَبْعُونَ أَلْفَ لَوْءٍ مِنَ النَّارِ كَذَلِكَ فِي كُلِّ بَيْتٍ سَبْعُونَ أَلْفَ
 هفتاد هزار رنگ است از سیم و همچنین در هر خانه هفتاد هزار
 خِيَمَةٍ مِنَ الْإِبْرَةِ وَفِي كُلِّ خِيَمَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَدِينَةٍ مِنَ الْحَرِيرِ وَفِي كُلِّ مَدِينَةٍ
 خیمه است از ابروین و بر هر فرش از حریر و در پیش او باشند

سَبْعُونَ أَلْفَ صِيفَةٍ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ وَعَلَى رَأْسِ كُلِّ قَصْرِ مَن

بنشاند هزار کتیبه که گوید که ایشان آفتاب باشند خالص و بر سر هر محل از
تِلْكَ الْقُصُورِ سَبْعُونَ أَلْفَ قَبْرَةٍ مِنَ الْكَافُورِ وَفِي كُلِّ قَبْرَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ

آن محله بنشاند هزار قبر باشد از کافور و در هر قبر بنشاند هزار
هَدِيَّةٍ مِنَ الذَّهَبِ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَهَلْ أَذُنٌ سَمِعَتْ وَهَلْ خَطَرَ قَلْبٍ

هدیه باشد از خدایش بی آنچه چشم دیده و نه گوشی شنیده و نه گذشته بر دل
بَشَرٍ وَفَاكِهِتُمْ مِمَّا يَخْتَرُونَ وَلِكُلِّ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ وَحُجُورٍ مِمَّا كَانَتْ

مردمی و میوه باشد از آنچه اختیار کنند و گوشت پرند از آنچه آرزو کنند و حور عین مانند
الْمَوْلُودِ لِلْمَكْنُونِ جَرَاءُ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ وَلَا يَمُوتُونَ وَلَا يَمْرُؤُونَ

مروارید خالص بجزای آنچه بودند که میکردند و نمیرند و نه بر شوند
وَلَا يَبْكُونَ وَلَا يَمُوتُونَ وَلَا يَصُومُونَ وَلَا يَحْضُونَ وَلَا يَسْلُونَ

و نه گریند و نه نماز خوانند و نه روزه دارند و نه مرخص شوند و نه بول کنند و
لَا يَعْطُونَ لَا يَمْسَهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمُوتُ فِيهَا بَشَرٌ مِمَّنْ طَلَبَ رِضَايَ

نه خاطر کنند نزد شما دران سختی و نه باشد ایشان از آن بیرون کرده شد که پس هر که بخت
وَدَاوُدَ كَمُنِيَ وَجَارِي فَيُطَلَّبُ بِالضُّدِّ وَالْأَسْتِهَاتِ بِالْهَيْبَةِ وَالْقَنَاعَةِ

و خانه بزرگی مرا و همسایگی مرا پس باید که طلب کند راستی را و خواری را بدینا و قناعت را
بِالْقَلِيلِ شَهِدَتْ نَفْسُ نَفْسِي أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَعِيسَى بْنُ مَرْيَمَ

برآمدگی گواه شد نفس من بذات خود آنکه نیست معبودی حق مگر من و عیسی و عزیر هر دو و
مِنْ عِبَادِي وَرُسُلِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا ابْنَ آدَمَ ائْتِ آلَكَ وَانْتَ عَدُوٌّ

از بندگان من و فرستادگان من فرمود خدا تعالی ای پسر آدم مال آل من است و تو بنده من
وَمَا لَكَ مِنْ مَالِكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَقْبَلَتْ أُولَئِكَ فَكَلِمَاتُ

و نیست برای تو از مال تو مگر آنچه خوردی پس تو بهر کردی بخدا یا پوشیدی پس بگفت کردی یا
تَصَدَّقْتَ فَبِعْتُ وَإِنَّمَا أَنْتَ عَلَى ثَلَاثِ أَقْسَامٍ فَوَاحِدِي وَوَحِيدِي

صدقه کردی پس خرید کردی و جز این نیست که تو بر سه قسم هستی یک برای من و یک

لَكَ وَوَاحِدَتِي وَبَيْنَكَ فَأَمَّا الَّذِي فِي قُرْوَاحٍ وَأَمَّا الَّذِي لَكَ فَحَمَلَك
 برائی تست و یک میان من و میان تست پس آتش برائی من است و آتش برائی تست بر من است
 فَأَمَّا الَّذِي بَيْنِي وَبَيْنَكَ فَمِنْكَ الدُّعَاءُ وَمِنِّي لِإِجَابَةٍ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي
 این خدایان من و میان تست پس از تو دعا و از من قبول کردن فرمود خدایان ای پسر آدم
 تَوَدَّعَ تَعْرِفَنِي وَتَجُوعُ تَرَانِي وَاعْبُدْنِي بِحَدِّي وَتَقَرَّدْ تَصَلِّي يَا بَنِي آدَمَ
 بر بر گاری کن تا بشناسی مرا و گرسنگی مرا و پریش کن مرا تا بیایی مرا و تنها باش تا ببینی من ای پسر آدم
 الْمَلُوكُ يَدْخُلُ النَّارَ بِالْجُودِ وَالْعَرَبُ بِالْعَصْبَةِ وَالْعُلَمَاءُ بِالْحَسَدِ وَالْفُقَرَاءُ
 پادشاهان چون گدازند به جود و عرب به ستم و علما به حسد و فقیران
 بِالْكَذِبِ وَالْجَائِرُ بِالْخِيَانَةِ وَالْمُحَارِبُ بِالْجَهْلَةِ وَالْعَبَادُ بِالزُّبَانِ وَالْأَغْنِيَاءُ بِالْكَفَرَانِ
 بدروغ و تاجران بخیانت و کاشکاران بجاهلی و عابدان بزبان و دولتمندان بتکبر پس بگو
 مَنْ يُطِيبُ بَحْتَهُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
 کسی که بچسباند بخت را فرمود خدایتعالی ای گروه مومنان بترسید انضاح ترسیدان
 وَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ يَا بَنِي آدَمَ مَثَلُ الْعَمَلِ بِالْعَمَلِ كَمَثَلِ الرَّعْدِ وَالْبَرْقِ
 و نخواهید مردن مگر آنکه باشید مسلمانان ای پسر آدم مثل علم به عمل همچو رعد و برق است
 بِالْأَمْرِ وَمَثَلُ الْعَمَلِ بِالْعَمَلِ كَمَثَلِ الشَّجَرِ بِالْأَثْمَرِ وَمَثَلُ الْعَمَلِ بِالْعَمَلِ كَمَثَلِ
 کبوتری باران به و مثل علم به عمل همچو درخت بی میوه است و مثل علم و عمل به زهد و
 خَشْيَةِ كَيْدِهِ نَصْرٌ عَلَى الصِّفَاءِ وَمَثَلُ الْعَمَلِ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ الدُّبِّ وَالْيَاقُوتِ عِنْدَ
 خونت مثل تم زداخت بر کوه صفا و مثل علم نزد حق همچو در و باقوت نزد
 الْبَهِيمَةِ وَمَثَلُ الْوَعْدَةِ عِنْدَ مَنْ لَا رَجَاءَ فِيهَا كَمَثَلِ الزَّمَانِ عِنْدَ الْقَبْرِ وَ
 چارپایه و مثل پند نزد کسی که بی رغبت باشد دران همچو ازارست نزد قبر و
 مَثَلُ الصَّدَقَةِ بِالْحَرَمِ كَمَثَلِ الْقَدْرِ يُضَلُّ بِالْبَوْلِ وَمَثَلُ الصَّلَاةِ بِالْأَذَى كَمَثَلِ
 مثل صدقه بحرام همچو سجاست گشته شود ببول و مثل نماز بی ذکوة همچو جسم
 بِالْأَذَى وَمَثَلُ الْعَمَلِ بِالْأُتُوبَةِ كَمَثَلِ الْبَيَّانِ بِالْأَسَاسِ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ
 بغیر روح و مثل عمل به توبه همچو بنیاد است بی اساس آیا پس امن شد یا نه که خدا این را نشود

بِالْقُلُوبِ الْخَالِيَةِ اسْتَجِبْ لَكُمْ بِالذِّهْنِ حَارِبِ الْعَالِيَةِ ادْعُوهُ لِيُشْفَعَهُ زَالِمًا اسْتَجِبْ
 بِلَهَائِي فَارَحِ اجابت كنم شما را بدجائی بلند بخوانید ترا به بارش زنا كنم اجابت كنم
 بِالْجَنَةِ لِمَا أَوْى ادْعُوهُ بِالْخَوْفِ وَالرَّجَاءِ اجْعَلْ لَكُمْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ فَرْجًا
 بر پشت مادی بخوانید مرا بنجوت نولید تا گردانم برای شما از هر غم آغوشی و رحمت
 ادْعُوهُ بِاسْمَاءِ الْحُسْنَى اسْتَجِبْ لَكُمْ بِمُلُوحِ الطَّلَبِ اسْتَجِبْ لَكُمْ ادْعُوهُ فِي دَارِ الْخَرَابِ وَالْعَنَاءِ
 بخوانید مرا بنامهای نیکو اجابت كنم شما را برسدن بطلب روشن بخوانید مرا در خانه ویران و سختی
 اسْتَجِبْ لَكُمْ فِي دَارِ الثَّوَابِ فَلْيَقَارِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ كَرِهَ اللَّهُ لَكَ أَنْ تَقُولَ لِلَّهِ بِاللَّهِ
 تا اجابت كنم شما را در خانه ثواب و بهیچکي فرمود خدا تبارك ای پسر آدم چند میگوئی یا الله یا الله
 وَفِي قَلْبِكَ غَيْرَ اللَّهِ وَلَسْنَا نَدْرِكُكَ اللَّهُ وَفِي قَلْبِكَ غَيْرَ اللَّهِ وَخَافَ غَيْرَ اللَّهِ وَجَعَلَ
 و در دل تو غیر خدائی نیست و زبان تو یاد میکند خدا را و در دل تو غیر خدا نیست و میرسی از غم خدا و امید
 غَيْرَ اللَّهِ وَلَوْ عَرَفْتَ لِمَا قَصَدْتَ غَيْرَ اللَّهِ وَاسْتَغْفِرْ فَإِنَّهُ اسْتَغْفَرَكَ مَعَ الْأَصْرَارِ
 از غیر خدا و اگر بشناختی برای این چه نبود ترا بجز خدا و آمرزش تو خواهی بدی برستیک آمرزش تو بجز من با اصرار
 تَوْبَةُ اللَّهِ أَيْنَ وَمَا رَيْكَ بِظُلْمِ الْعَبِيدِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ اجْعَلْ تَصَلُّكَ
 توبه در غلوهایان است و نیست رب تو سنگ را بر سر بندگان فرمود خدا تبارك ای پسر آدم موت تو میخندد
 بِأَمْرِكَ وَفَضَائِي يَصْلُحُ مِنْ جَدِّكَ وَتَقْدِيرِي يَصْلُحُ مِنْ تَدْبِيرِكَ وَآخِرِي يَصْلُحُ
 بامید تو و قضا من میخندد از خوف تو و تقدیر من میخندد از تدبیر تو و آخرت من میخندد
 مِنْ دُنْيَاكَ وَتَقْدِيرِي يَصْلُحُ مِنْ جَدِّكَ وَتَقْدِيرِي يَصْلُحُ مِنْ تَدْبِيرِكَ وَآخِرِي يَصْلُحُ
 از دنیا تو و قضا من میخندد از حرص تو پس برستیک رزق تو از من آمده شانه شانه شده و تو خط
 حُزْنٌ وَفَبَادِرُ لَوْتُ بِعَمَلِكَ فَإِنَّ أَرْزَاقَكَ لَا يَأْكُلُهَا غَيْرُكَ فَخُصِمْنَا بَيْنَهُمْ
 و غمزا نکرده شده است پس بدان موت را بعلوم خود پس تحقیق روزیهای تو بخور و او را بجز تو باقی نماند
 مَعِيشَتُهُمْ فِي حَيَاةِ الدُّنْيَا يَا بَنِي آدَمَ لَوْتُ نَارَ لَكَ وَأَنْ لَوْتُ وَأَصْبَحْتُ حَكِيمًا
 معیشت شما را در زندگی دنیا ای پسر آدم موت فرود آمده است تو را اگر کبریت کنی و جگر کن بر آتش
 فَإِنَّكَ يَا حَبِيبُنَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ تَرِيدُوا مَرِيدًا وَلَا يَكُونُ إِلَّا مَا أَرِيدُ
 پس برستیک تو در شبهای نائی فرمود خدا تبارك ای پسر آدم تو را مراد کنی و من مراد کنم و فی با کبریا غیر من اراده كنم

مَنْ صَوَّرَهُ مِنْ كَيْ وَجْهِ خَرَجَتْ مِنْ جَنَّتِ مِنَ فَحْشَةِ الْبُولِ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ

مَنْ صَوَّرَهُ مِنْ كَيْ وَجْهِ خَرَجَتْ مِنْ جَنَّتِ مِنَ فَحْشَةِ الْبُولِ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ

الْتَرَاتِبُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ أَذْكُرْ ذَلِكَ مَوْقِفَكَ عَدَايَيْنِ يَدِي قَالِي

الْتَرَاتِبُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ أَذْكُرْ ذَلِكَ مَوْقِفَكَ عَدَايَيْنِ يَدِي قَالِي

لَمْ أَغْفَلْ مِنْ سَرَائِرِكَ طَرْفَةً عَيْنٍ وَإِنِّي عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ قَالَ اللَّهُ

لَمْ أَغْفَلْ مِنْ سَرَائِرِكَ طَرْفَةً عَيْنٍ وَإِنِّي عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ قَالَ اللَّهُ

يَا بَنِي آدَمَ كُنْ سَخِيحًا فَإِنَّ السُّخَاءَ مِنَ الْخُسْنِ وَالسُّخَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ قَالَ اللَّهُ

يَا بَنِي آدَمَ كُنْ سَخِيحًا فَإِنَّ السُّخَاءَ مِنَ الْخُسْنِ وَالسُّخَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ قَالَ اللَّهُ

تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ مَا لَكَ مِنَ الْبُخْلِ فَإِنَّ الْبُخْلَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْكَفْرُ مِنَ النَّارِ

تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ مَا لَكَ مِنَ الْبُخْلِ فَإِنَّ الْبُخْلَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْكَفْرُ مِنَ النَّارِ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ اتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا لَا تَجْعَلُكَ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ اتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا لَا تَجْعَلُكَ

عَنِّي وَلَا أَنِي أَحِبُّ الصَّغْفَةَ وَالْمَغْفِرَةَ لَمَّا أَسْلَبْتُ أَبَاكَ دَمًا بِالدَّنْبِ ثُمَّ رَدَدْتُ

عَنِّي وَلَا أَنِي أَحِبُّ الصَّغْفَةَ وَالْمَغْفِرَةَ لَمَّا أَسْلَبْتُ أَبَاكَ دَمًا بِالدَّنْبِ ثُمَّ رَدَدْتُ

إِلَى الْحَيَّةِ يَا بَنِي آدَمَ كَوَلَّانَ الْعُقُودِ أَحَبُّ شَيْءٍ عِنْدِي لَمَّا أَبْطَلْتُ عَبْدًا بِالدَّنْبِ

إِلَى الْحَيَّةِ يَا بَنِي آدَمَ كَوَلَّانَ الْعُقُودِ أَحَبُّ شَيْءٍ عِنْدِي لَمَّا أَبْطَلْتُ عَبْدًا بِالدَّنْبِ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ أَعْطَيْتُكَ الْإِيمَانَ وَالْمَعْرِفَةَ مِنْ غَيْرِ سَوَالٍ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ أَعْطَيْتُكَ الْإِيمَانَ وَالْمَعْرِفَةَ مِنْ غَيْرِ سَوَالٍ

وَتَضَرَّعَ فَكَيْفَ الْبُخْلُ عَلَيْكَ بِالْجَنَّةِ وَالْعَقِيقَةِ مَعَ سَوَالِكَ وَتَضَرَّعَ فَكَيْفَ

لَا تَبِيعُ صَلَوةَ الصَّخْرِ فَإِنَّهُ لَصَلِيحُهَا يَدْعُو لَهُ مَا طَلَعَتْ عَلَيْهِ السَّمَاءُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى
 مَكَارِمْ نَازِ مَنِي بِرَحْمَتِي أَنْ يَرْجُوَ نَازِدُهُ أَوْ دَعَا مَطْلِبُهُ بِأَدَمَ كَرِطُولُ كُنْ بِرَأْسِ أَقْطَابِ فَرَمُودِ خَلْقِ
 يَا بَنَ آدَمَ صَبِغْتَ أَمْرِي وَكَرِهْتَ مَعْصِيَتِي فَمَنْ الَّذِي يَمْنَعُكَ مِنْ عَذَابِي
 ای پسر آدم صباغ کردی امر را و سوار شدی بگناه من برگزیدت ای کلمه باز دار در تراز عذاب من
 يَوْمَ الْقِيَمَةِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنَ آدَمَ حَسِّنْ خُلُقَكَ مَعَ النَّاسِ حَتَّى أَجِيزَكَ
 روز قیامت فرمود خدا اینستا ای پسر آدم نیکو دار خلق خود را با مردمان تا دوست دارم
 وَأَجْبِثْكَ فِي قُلُوبِ الصَّالِحِينَ وَاعْفُ عَنْكَ يَا بَنَ آدَمَ ضَعُفُ يَدِكَ عَلَى
 و دوست گردانم تا در دلهای نیکوکاران و بیامرزم که آن ترا ای پسر آدم بنده دست خود را بر
 صَدْرِكَ فَيُتَجَبَّرَ لِنَفْسِكَ فَاجْتَبِ لِلْمُسْلِمِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنَ آدَمَ كُنْ
 سینه خود در آنچه دوست داری بر بخور پس دوست دار بر مسلمانان فرمود خدا اینستا ای پسر آدم خود بخور
 عَلَى مَا فَالَسَمَ مِنَ الدُّنْيَا وَلَا تَهْرَجْ بِمَا أُوتِيتَ مِنْهَا فَإِنَّ الدُّنْيَا لِلْيَوْمِ لَكَ وَ
 بر آنچه فوت شد از تو از دنیا و خوش مشو با آنچه داده شدی از آن پس تحقیق دنیا امروز تراست و
 عَذَابُ عَذَابِكَ يَا بَنَ آدَمَ طَلِبُ الْآخِرَةِ وَدَعِ الدُّنْيَا فَإِنَّ شَبْرًا مِنَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ
 فردا بر تو برگزیدت ای پسر آدم طلب آخرت را و بگذارد دنیا را پس تحقیق شبر است از آخرت بهتر است
 مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنَ آدَمَ أَنْتَ فِي طَلِبِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي
 از دنیا و آنچه در آنست فرمود خدا اینستا ای پسر آدم تو در طلب دنیا هستی و آخرت در
 طَلِبِكَ أَنْتَ فِي طَلِبِ الْحَيَاةِ وَالْمَوْتِ فِي طَلِبِكَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنَ آدَمَ تَهْتَا
 طلبت تو در طلب زندگی استی و موت در طلبت فرمود خدا اینستا ای پسر آدم تها
 لِلْمَوْتِ قُلْ مَرُودُكَ وَكَوْنُكَ الدُّنْيَا لِأَحَدٍ مِنْ عِبَادِي لَتَرْكَبَ الْإِبْنِيَاءَ حَتَّى
 برائی موت شری از در موت و اگر بگذارم دنیا را برائی کسی از بندگان خود بر اینست بگذارم او را بر اینست
 يَدْعُوهُمْ بِأَعْيَادِ الطَّاعِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنَ آدَمَ كُنْ عَنِّي قَدْ
 خوانند آن بندگان مرا بسوی طاعت من فرمود خدا اینستا ای پسر آدم چندان تو را از آن تحقیق
 جَعَلَهُ الْمَوْتُ فَقِيرًا أَوْ كَمِنْ ضَالِكٍ قَدْ صَارَ بِالْمَوْتِ بِأَكْبَارٍ أَوْ كَمِنْ عَيْسٍ
 ساخت آنرا موت محتاج و چندان از صاحبان خنده تحقیق گردید بموت که بماند و چندان از بندگان

تجربیه
 بحث
 تجویز کرد
 از کلام

بَسَطَ اللَّهُ يَدَيْهِ عَلَيْهِ وَفَرَّكَ طَائِعِي حَقِّ مَا تَعَلَّقَ بِهِ فَدَخَلَ النَّارَ وَكَرَّمَ عِيدَ قَوْمِهِ
فَوَاحٍ كَرْدِ دِنَا بِرَاوِ بَرِ كَرَامَتِ وَتَوَكَّرَ كَرِيمِ دِيَارِ بَرِ فَاخْ شَدَائِشِ وَجِنْدَانِ مَرِ كَرِيمِ
عَنْ هَذِهِ تَفْصِيهِ وَمَاتَ فَدَخَلَ الْجَنَّةَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا نَبِيَّ أَدْرَأَا أَصْبَحْتَ مِنْ

از دنیا بجا هر که دود پس را بد پیشیت فمود خدا یسما ای پسر آدم هرگاه فجر کردی و در میان
 نَعْمَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ لَا تَدْرِي أَيُّهُمَا أَكْبَرُ عَنْكَ ذُنُوبُكَ الْمَسْئُورَةُ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهْأَشَاءُ

دو نعمت بزرگ نمیدانی کدام انسان بزرگتر است نزد تو گمان است پوشیده از مردمان و شفاء
 الْحَسَنُ عَلَيْكَ مِنَ النَّاسِ وَلَوْ عَلِمَ النَّاسُ مَا عَلِمْتُ مِنْكَ مَا سَلُوا عَلَيْكَ لَحْدًا خِلَافَ مَا خَلَقُوا

خوب بر تو از مردمان واگردانند مردان می دانم از تو سلام گوید بر تو کسی از حق تعالی است

عمر خود را از یاد و فکر
 پس تحقیق تو بنده خواستی برای ادب بزرگسازیت مرگ که گیداد و تو شرک و بر حقین تو مرگ
 یابن آدم و سر آئین که استغفار بداد و یغفرها استغفر
 فرما قال الله تعالی یا ابن آدم صراطی که استغفار بداد و یغفرها استغفر

وَقَدْ نَفَخْنَا عَلَيْكَ وَبَقْدِهِ تَمَسُّكَ مَسِكَكَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمُ خُذُوا زِينَتَكُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيكُمْ وَأَخْبِئُوا زِينَتَكُمْ عَنْكُمْ وَأَكْلُوا وَشَرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

من سوء الظن بالله تعالى **مُوقَلَّةُ الْيَقِينِ عَلَى السَّكِينِ** قَالَ اللَّهُ يَا بَنِي آدَمَ

از کی یقین بر مسکینان فرمود خداوند ای سر آدم

عَلَّمَ نَبِيَّيَّ الْقِسْمَ فِي الْمَارِ عَلَى رُجْمِهِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا بَنِي آدَمَ اجْعَلْ قَلْبَكَ

وَأَفِيقَا اللَّسَانَكَ وَلِسَانُكَ مُوَفِّقُ الْعَمَلِكَ وَعَمَلُكَ خَالِصٌ مِنْ غَيْرِي فَإِنَّ الْغِيُورَ

فَقَبْلُ الْأَخْلَاصِ فَإِنَّ الْمُنَافِقَ وَأَفْقُ الْمَسَانِينِ وَلَسَانُهُ لَعْلَةٌ وَعِلْمُ الْغِيَاثِ قَالَ اللَّهُ

لایکند مگر عالم را پس تحقیق منافق موافق شد زبان خود را و زبان او موافق شد علی اوراق و غیره را و فرمود

